

Florentin SMARANDACHE

EXOTICA
SI
CUTREMURATOAREA
INDONEZIE

Editura **OFFSETCOLOR** Rm Valcea

Florentin Smarandache

Exotica și cutremurătoarea Indonezie

Florentin SMARANDACHE

EXOTICA SI CUTREMURATOAREA
INDONEZIE

Editura OFFSETCOLOR RmValcea

Tehnoredactarea și coperta:
Dan SÎRBU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SMARANDACHE, FLORENTIN

Exotica și cutremurătoarea Indonezie /

Florentin Smarandache; Râmnicu Vâlcea: Offsetcolor,
2007

Index

ISBN: (10) 973-7743-38-5; (13) 978-973-7743-38-1

821.135.1-992

Ilustrație copertă:
Templu indonezian

Tipar executat la Tipografia OFFSETCOLOR
Rm.Vâlcea – Calea lui Traian, nr 47, tel./fax: 0250 732522
e-mail: offset_color@yahoo.com

EXOTICA ȘI CUTREMURĂTOAREA INDONEZIE

16. 03. 2006

Agent de voiaj prin Internet!

Consulatul Indonezian din Houston, Texas, îmi cerea biletele (itinerariul) pentru viză, deci a trebuit să fac rezervarea cu două luni înainte. Dar funcționara adăugase c-aș putea obține viza pe loc, chiar la aterizare în aeroportul din Jakarta. Însă n-am vrut să risc.

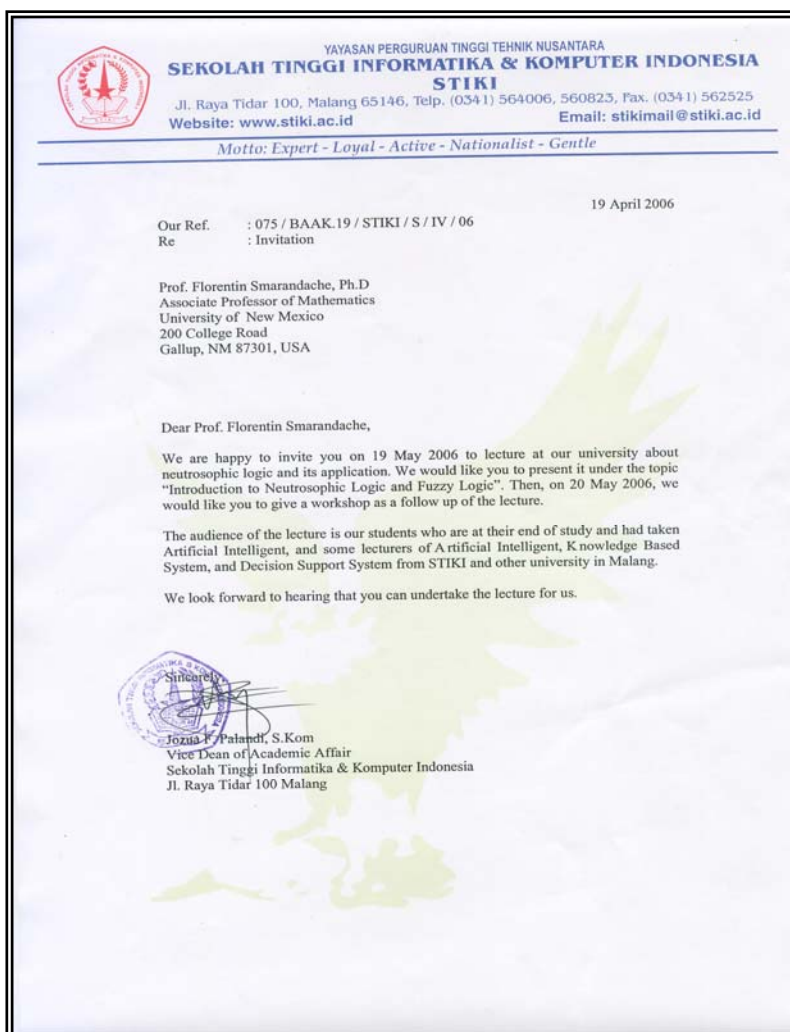
Rapid, pe Internet, am încercat trei-patru variante, ca un agent de voiaj (pe cont propriu!). Am căutat să prind mai mulți iepuri dintr-un foc: Albuquerque – Atlanta (să merg la conferința IEEE de Calcul Granular de la Georgia State University, unde mi s-au acceptat două lucrări de logică neutrosifică), apoi Jakarta, pe urmă direct la București (să dau pe-acasă s-o văd pe mama), și-n final reîntors în Albuquerque. Cheaptickets.com m-a pocnit c-un preț de 7.110 \$. O-hoo! Am renunțat la versiunea cu România (las' c-o să mă duc în august, după sesiunea din vară, să nu se supere mama că n-am mai fost de doi ani prin țară, ori să m-abat în iulie, de la Conferința Fusion 2006 din Italia, în Florența, unde voi prezentat cu Jean Dezert un seminar (tutorial) asupra „Teoriei Dezert-Smarandache”.

Noua variantă, fără periplul românesc, costă 3.273 \$ (tot scump mi s-a părut). Pe urmă mi-a venit ideea ca dacă iei bilet dus-întors e mai ieftin decât în circuit.

Și-atunci am deschis două browser-e Explorer și Fire Fox, ca să potrivesc orarul la două trasee diferite.

Albuquerque-Atlanta și retur, plus Albuquerque-Jakarta și retur. În total 2112,84 \$, incluzând și hotelul patru nopți în

Atlanta. Bună afacere, m-am gândit, peste 33 % reducere –
dintr-o sclipire.

*Scrisoarea de invitație a lui Florentin Smarandache
la Universitatea STIKI din Malang*

Nu vorbesc că drumul spre Jakarta îmi ieșise doar la 1.034 \$ (taxele incluse) cu Compania Aeriană China (ăștia oferă cele mai ieftine prețuri), dar când să cumpăr biletul îmi apărea „Nedisponibil”. Nici cu Compania Singapore, 1.131,6\$, n-am reușit.

Așa că n-am avut încotro decât plătind 1.469 \$ Companiei Cathay Pacific. Să vezi durere dacă nu-mi aprobăăștia viza după ce-am plătit biletele! Multe lucruri astăzi se rezolvă pe Internet. Ce bine, ce simplu, ce repede! Adresele consulatelor, ambasadelor, locurilor de vizitat...

Doar 35 \$ viza turistică simplă pentru Indonezia; pentru alte țări ar fi fost dublu, triplu. Însă viza cu intrări multiple ajunge la 75 \$.

★

Pe 25 martie primesc e-mail de la Cheaptickets.com despre schimbarea orarului de zbor al companiei United Airlines din Albuquerque spre Los Angeles (prin Denver) de la ora 19:04 la 17:32, deci voi pierde legătura venind din Atlanta.

Dă telefoane... am așteptat vreo oră în receptor. Până la urmă mi-au deplasat călătoria cu o zi: pe 14 în loc de 13, și mă-ntorc pe 30 în loc de 29 mai, stând o noapte în aeroportul din Albuquerque și 17 ore în cel din L. A.

– Trebuie să confirmați rezervarea cu 48-72 ore înaintea plecării.

– Și dacă n-o confirm? Până acum n-am făcut-o niciodată.

– Puteți avea surpriza să se fi schimbat iar programul zborurilor și să fiți târziu la avion...

Așa se-ntâmplă când iei biletele prea devreme, iar dacă încerci să le cumperi prea târziu... nu mai găsești locuri.

Știri îngrijorătoare din Jakarta

Pe întâi aprilie (care nu-i o păcăleală) știrile din Jakarta sunt îngrijorătoare. Ambasadele Americană și Australiană își avertizează cetățenii de posibile noi atacuri ale grupului extremist islamic Jamaah Islamiyah, care-i în legătură cu Al-Qaida, împotriva cetățenilor occidentali. Acest grup a fost implicat în explozia de la stațiunea de odihnă din Bali care-a ucis peste 220 persoane, dintre care 88 turiști australieni, și în bombardarea cu o mașină plină de explozibil a Hotelului J. W. Marriott frecventat de străini, din capitala indoneziană.

Yahoo!News avertizează că pe 2 aprilie e posibil atacul, deoarece această dată aniversează un an de la căderea unui elicopter care-a dus la pieirea a nouă militari australieni aflați în misiune medicală în insula indoneziană Nias, după un cutremur. În această zi, un ministru australian, ofițeri din armată, și 28 rude ale victimelor vor asista în Nias la un serviciu memorial.

I-am scris imediat lui Vic, prin e-mail, să nu spună la nimeni că vin, iar acolo, dacă ne-ntreabă cineva de unde sunt, să răspundă că din România, care-i o țară în est nu în vest. Indonezia e cea mai populată țară musulmană, 242.000.000 locuitori, iar pe locul doi Pakistan cu 145.000.000.

– Nu te-astâmpără dracu' acasă! exclamă Lilia.

Cine nu-l caută îl găsește. Dar cine-l caută îl găsește și mai repede.

★

– Când ajungi în Indonezia, râde Lilia, să-ți cumperi o insulă și să-i pui numele „florentin smarandache”, să stai acolo singur ca Robinson Crusoe să scrii și să citești la umbra palmierului.

Indonezia are 13.667 de insule și insulițe, dintre care mai mult de jumătate sunt nelocuite.

Să te izolezi acolo, „departe de lumea dezlănțuită”...

★

Profesorul Mircea Şelariu de la Universitatea „Politehnică” din Timișoara remarcă, într-un e-mail, că am creat atât de mult de parc-am scris cu ambele mâini !

06.04.2004

A 25-a țară!

Primit viza indoneziană pentru trei luni – deci pot să dorm liniștit. (Pașaportul mi-a revenit de la Consulatul Indonezian din Houston într-un plic recomandat.)

Și noile bilete cu datele schimbate mi-au sosit din Nashville.

Indonezia – Harta administrativă

★

Profesorii Jozua Palardi și Suryasatrya Trihandaru m-au invitat să conferențiez la universitățile din orașele Malang și Salatiga despre logica neutrosofică și structuri algebrice neutrosofice (studiaseră o recentă carte a mea cu dr. W.B.

Vasantha Kandasamy), dar nu au bani să mă plătească mult deoarece valoarea de schimb a rupiah-ului este mică față de dolar.

– Nu pentru bani fac aceste prezentări, am răspuns, ci din pasiune, colaborare, diversificare de idei.

Indonezia este a 25-a țară (în afara României) pe care o vizitez.

★

Vic mă-ncuraja să nu-mi fie teamă în Indonezia...

„Ciocnirea civilizațiilor”, e numai o propagandă dirijată în avantajul unui grup etnic și-mpotriva altor culturi și religii [în prezent pe față împotriva musulmanilor, prezentați ca trăind în Evul Mediu exploatănd femeile].

Un studiu matematic despre... război!

Lewis Fry Richardson a publicat o carte „Arms and Insecurity: A mathematical Study of the Causes and Origins of War [Arme și Insecuritate: Studiu Matematic al Cauzelor și Originii Războiului], editată de Nicolas Rashevsky și Ernesto Trucco, la Boxwood Press și Quadrangle Book, 1960.

Procesele Richardson – așa au fost denumite – analizează conflictele care se rezolvă pașnic prin de-escaladare, și conflictele care se transformă în războaie prin escaladare.

La o acțiune provocatoare trebuie să răspunzi mai puțin provocator (pentru de-escaladare). Dacă supra-reacționezi, duci la escaladare. Desigur, unele guverne folosesc cenzura, manipularea conștiințelor, adevăruri trunchiate, interpretări deviate în scopul agresării altor națiuni.

Procesele Richardson studiază relațiile sociologice, politice, și psihologice între grupuri, popoare, sau chiar numai între indivizi.

Există procese stabile și procese instabile.

Reacțiile și contra-reacțiile puternice degenerază în conflicte.

Răspunsurile logice sunt în opoziție cu cele emoționale. Trebuie înfrânte sentimentele – deci e nevoie de inteligență afectivă. Nemers pe intuiție. Analiza calculată / rece este cea mai indicată.

A urî pe cineva înseamnă a pierde timp și energie... nu se merită!

În aceste conflicte / războaie implicarea aliaților duce la escaladare. Deseori simple întâmplări sunt percepute drept conspirații organizate.

Specialiști, de la Agențiile de Spionaj de pe glob, sunt antrenați în folosirea de metode psihologice manipulative. Asistăm actualmente la războaie psihice, culturale, religioase (o nouă cruciadă mult mai sângeroasă decât cele medievale), politice, sociologice, literare, artistice, științifice, prin care marile puteri încearcă să șteargă memoria colectivă și inconștientul națiunilor mici, coloniilor, și să domine globul.

Istoria însă ne-nvăță că totu-i efemer, și nici un imperiu n-o să dăinuie la infinit.

Percepții greșite supra- (ori sub-) estimări ale acțiunilor rivalilor, circumstanțele externe, sau părerile interne... toate-s factori ce pot duce la conflicte.

„Puterea tinde să corupă, dar puterea absolută corupe absolut” (Lord Acton).

La un moment dat, guvernele corupte iau decizii logice însă bazate pe false presupuneri.

În multe țări, chiar zise „democratice”, mass-media principală este sub controlul unui grup restrâns, care deține puterea. Mass-media este o forță importantă în societate deoarece prin ea se manipulează opinia publică: „Dreptatea-i o poveste, spune o zicală românească, nici n-a fost și nici nu este!”

Conflictul dintre Israel și Palestina, atrăgând creștinii de o parte și musulmanii de altă parte, va escalada într-un Al Treilea Război Mondial ?

★

Indonezia, țară musulmană, suportă programul nuclear al Iranului, în special pentru energie, dar nu proliferarea armelor de distrugere în masă.

Președintele Iranului, Mahmud Ahmadinejad, se întâlnește cu Președintele indonezian Susilo Bambang Yudhoyono și Ministrul de Externe Hassan Wirajuda pe 10 mai, la Jakarta.

Ministerul indonezian al Energiei, Purnomo Yastianto, a declarat că țara sa nu va construi o centrală nucleară până în 2015.

13.05.2006

Traseu întortocheat spre Indonezia

Sar dintr-un avion în altul ca un cocostârc.

Îmi crește barba până ajung în Indonezia.

Trei zile și trei nopți: Atlanta – Phoenix – Albuquerque – Los Angeles – Hong Kong – Jakarta.

Biletul mai ieftin, traseul mai lung și întortocheat! A trebuit să mă reîntorc de unde plecasem (New Mexico).

Ajuns seara în Albuquerque de la Conferința IEEE referitoare la Calculul Granular, abia dimineața următoare zbură avionul companiei United spre Los Angeles.

În aeroportul Sunnyport, la Centrul de Informații, lângă benzile rulante pe care vin bagajele de la avioane, există un sistem automat de telefonare gratuită la hoteluri.

Am încercat mai multe: Sandia, Holiday Inn, Hampton, AmeriSuites, La Quinta, Inn Suites, Airport University Inn, Court Yard, Hawthorn... Niște prețuuri! De la 69 \$ + taxe 7% la 209 \$ pe cameră.

Mă interesa și distanța până la aeroport, precum și dacă furnizează transport/navetă (*shuttle*) între hotel – aeroport.

Până la urmă am ales Fairfield Inn cu 66,52 \$, însă la 4:30 dimineața trebuia să chem un taxi (6 \$ pentru ½ milă) deoarece cursa hotelului începea mai târziu, la ora 6:00.

★

Parc-am îmbătrânit pentru atâtea călătorii...

Călătoria – sursă de documentare!

Comandat o salată cu broccoli, fasole, carne de pui, roșii la restaurantul Applebee's de lângă hotel – ca dineu.

★

Ce să fac 18 ore în LAX (Aeroportul Internațional din Los Angeles) până la avionul spre Hong Kong cu Cathay Pacific?

Scriu jurnalul despre Atlanta, citesc și meditez la niște probleme nerezolvate din fizica cuantică. S-au formulat atâtea presupuneri și teorii în acest domeniu al infinitului mic, încât mă-ntreb câte or fi reale și câte doar imaginare? Deși toate aceste studii / creații cuprind formule și ecuații matematice frumoase, ce folosesc derivate (parțiale), integrale (multiple, curbilinii), gradienti, funcții cu variabile multiple, etc.

Granița dintre fizica teoretică și literatura științifico-fantastică este neclară.

De pildă Teoria Coardelor (*String Theory*) începe să piardă teren, neexistând nici un experiment care s-o confirme.

★

Călătoresc ca să mă documentez pentru o nouă carte. Învăț, mereu în proces de asimilare.

Cu cât aflu mai multe, cu atât îmi dau seama cât de puțin știu.

Cathay, companie aeriană din Hong Kong, care avea în 1946 un avion, acum posedă 100.

Fusul orar al Los Angelesului e-n urma Hong Kongului cu... 15 ore. Plecăm la 01:56 noaptea din Los Angeles când în Hong Kong ceasul arată 16:56.

Aproape 14 h de zbor acoperind o distanță de 11,678 km. Unul dintre cele mai lungi zboruri ale mele – am mai avut unul asemănător în 2003: Los Angeles – Sydney.

★

Citesc în ziarul „Los Angeles Times” din 14 mai 2006 că globalizarea a generat un salt economic al planetei, cel mai mult crescând China, India, Rusia, și Brazilia – noile puteri. Însă numeroși lucrători americani și-au pierdut locurile de muncă, exportate către țările din lumea a treia unde salariile-s mai mici.

★

După o ședere atât de lungă în avion primim de la Cathay un șervețel verde cu o pereche de ciorapi noi, o perie și-o pastă de dinți, să ne spălăm și schimbăm – ca să nu miroase gura și picioarele.

Urmăresc un film japonez, subtitrat în chineză și engleză, cu un gigolo întârziat mintal. Muzică japoneză la sfârșit. De mult nu vizionasem pelicule nipone, de când eram copil și dădeau la cinematograful comunei aventuri cu samurai.

★

Mă cuprinde, așa, o voioșie, ne-explicabilă... Coborâm în Hong Kong. Lângă mine pe scaun stă un filipinez, Oscar. Și, ca de obicei, eu intru-n vorbă cu toată lumea. Curios să aflu, să compar.

Oscar lucrează pentru Royal Caribbean Cruise Line, cu sediul principal în Miami, 6-8 luni pe vapor, și 2-3 luni repaus. Câștigă 1500 \$ / lună, plus tichetul dus-întors acasă. Echipajul are 1350 lucrători de toate naționalitățile, dar predomină filipinezii, jamaicani, indienii, cică există și un român în echipaj: electricieni, mecanici, bucătari, ospătari etc., pentru turiști.

★

Mi s-au rupt pe drum: rucsacul, pantoful drept și... fermoarul de la pantaloni! Trebuie să-mi cumpăr alții în Jakarta (!) Țineam mereu partea acoperită.

În sfârșit, la Jakarta!

Indonezia are un guvern moderat, iar extremiștii islamici sunt un grup restrâns.

Cam 80% dintre turiști sunt anglo, în special din Australia, care preferă plaja Kuta, dar mai vin și din Europa (nemți).

★

În ziarul „The Jakarta Times”, din 15 mai, un articol despre Bulgaria și România în balanță pentru intrarea în Comunitatea Europeană.

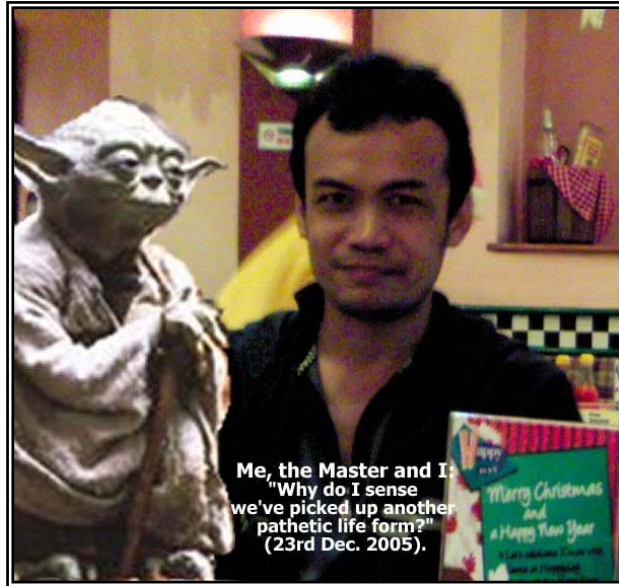
Iar în „South China Morning”, din 16 mai, despre legalizarea prostituției în Germania (încă din 2002), și prostituatele – multe emigrante sau femei aduse prin trafic uman și forțate să lucreze în bordele – se pregătesc pentru Campionatul Mondial de Fotbal, care începe în luna iunie, când speră să bată recordul la clientelă!

În sfârșit, după trei zile și jumătate prin avioane și aeroporturi sosesc în Jakarta, capitala Indoneziei, pe 16 mai.

Vic Christianto m-aștepta la Aeroportul Internațional Soekarno Hatta (CGK).

Când îmi trimisese prin e-mail fotografia de mai jos, l-am întrebat în glumă:

- Vic, nu știam care ești tu, cel din stânga sau cel din dreapta?
- Cel din... stânga! a râs Vic.

Vic Christianto - prietenul și colaboratorul autorului

Aeroportul Internațional Soekarna Hatta

Arhipelagul se întinde de la est la vest aproape cât SUA, dar 60% este apă.

Diversitatea este foarte mare dintr-un loc în altul: de pildă în Irian, vestul insulei Papua, tribul Pan trăiește încă în epoca de piatră! Umblă în pielea goală și ies din junglă la marginea străzilor cu sulite în mâini.

Florentin Smarandache pe o strada, în Jakarta

În nordul insulei Sumatra, provincia cu capitala Medan, adăpostește tribul Batak, cu limbă proprie, în care fiecare familie își ține socoteala arborelui genealogic până la a cincia speță.

Câte bordeie, atâtea obicei!

În religie predomină musulmanii (90%), creștinii (9%) și hindușii (1%).

Curios că există și creștini ortodocși, sprijiniți de cei din Damasc (Siria).

Hindușii locuiesc 99% în insula Bali, a cărei capitală este Denpasar, unde există și-un aeroport internațional. Multe conferințe sunt ținute aici.

Indonezia și logica... neutrosifică!

Indonezia este una dintre statele promotoare, în 1955, a Blocului de Nealinie (politică), organizând și-un congres afro-asiatic, în același an, dedicat țărilor în curs de dezvoltare care adesea sunt racolate ca „pioni” în jocul marilor puteri (*Big Brothers*). Deci are un statut de neutralitate (ca-n logica neutrosifică), neadoptând o direcție spre stânga sau dreapta.

După terminarea Războiului Rece sunt alții care vor să întrețină spiritele agitate pe motive religioase (preopinienții lui Huntington privind ciocnirea ideilor).

Ciudățeni onomastice indoneziene

Climă tropicală 32°C. Umiditate.

★

1\$ = 9450 rupii, dar mi se schimbă la rata de 9 000 rupii cică deoarece bancnota mea de 100 \$ e... îndoită.

Mașinile au volanul pe dreapta, circulația pe stânga: ca în Anglia și Australia. Dar folosesc sistemul de măsuri internațional, nu anglo-saxon.

★

Locuiesc la David Handrianto, om de afaceri, fratele lui Vic.

Familia lor este creștină.

Curios că indonezienii nu-și transmit numele de familie urmașilor. Pe tatăl lui David și Vic îl cheamă Cornelis Hendryo.

★

Copiii lui David se numesc: Devi Natasia (pentru că s-a născut în ajunul Crăciunului), Dina Sagita (născută în Zodia

Săgetătorului), iar băiatul Daniel Trisna [*trisna* înseamnă dragoste în indoneziană].

Așadar numele de familie ale copiilor sunt diferite, respectiv: Natasia, Sagita, Trisna.

Autorul și David Handrianto în Jakarta

Și mai curios, unii nu au nume de familie, de exemplu pe soțul Evei (sora lui Vic) îl cheamă doar Abi.

Ceva ce n-am văzut în America!

Dorm la etajul 4, apartamentul 41A, în complexul Taman Angrek, care posedă 47 de niveluri (plus parterul) și subsoluri comerciale.

Mi-e frică să mă uit perpendicular în jos pe fereastră, am rău de... altitudine. Deși o frumoasă panoramă a Jakartei se ivește.

Lifturile au aer condiționat, la fel și apartamentele, pe care-l controlezi prin telecomandă (ca pe televizor), altfel te sufoci de căldură.

Indonezia – Complexul Taman Angrek

Nivelurile 1-6 sunt cu magazine, restaurante, cafe-uri. La etajul 4 este un patinoar, iar la 10 piscină și părculeț cu iarbă, (cel mai mare din Indonezia) copaci ca pe pământ.

Întregul complex ca un orașel.

N-am văzut așa ceva nici în America. De la stradă urci cu liftul până la etajul 6, care-i parcare de mașini, iar acolo schimbi liftul (parc-ai schimba avionul sau trenul!) și iei liftul din turnul 5.

★

Am expediat circa 60 cărți de-ale mele sau ale unor prieteni, în engleză, despre neutrosomie, paradoxism, aut-artă la: Biblioteca Națională a Indoneziei, Biblioteca Centrală Universitară (ambele din Jakarta), Biblioteca Institutului Tehnologic și Biblioteca Universității Padjajaran (ambele din orașul Bandung), Biblioteca Institutului Tehnologic Sepuluh

November [10 noiembrie] din orașul Surabaya, plus la doi editori pentru posibile traduceri în indoneziană: Elex Media Komputindo, și Gramedia Pustaka Utama.

Compania poștală Paket Indonesia Expres a venit cu cântarul și a luat cutiile cu cărți chiar de-acasă (ce bine, fără să ne mai deplasăm noi).

★

– Tu ești turist cultural-științific, remarcă Vic.

Terima kasih = mulțumesc;

Sama – sama = cu plăcere.

Mâncare indoneziană: *siomay banaung*, *kerupuk*, *pempek ikan*, și desert *es campur* (fructe tropicale, înghețate în formă de cocktail).

Mănânc tot. Unele-s prea piperate, altele prea dulci.

Autorul la un restaurant cu mâncare indoneziană

★

În apartament o luăm cu bere indoneziană Bintang și discutăm politică. David citește numele meu în indoneziană: Smarandax (accent pe ultima silabă).

Pe masă revista „Business News”, tradusă în indoneziană. China va deveni în următorii 14 ani cea mai mare putere economică a planetei („grație” globalizării și trimiterii job-urilor din Occident la chinezi!), deși țară comunistă însă mai liberală.

În vreme ce „democrațiile” din Estul Europei înoată în mizerie...

Laureatul Nobel în Economie din 2001, Joseph E. Stiglitz, prezice eșecul globalizării (dac-ar fi făcut această declarație înainte, ar fi fost exclus de la acest premiu pe veci).

Aceași soartă s-ar fi întâmplat cu dramaturgul Harold Pinter, care la 10 decembrie 2005, în discursul de recepționare a Premiului Nobel din Stockholm, a surprins lumea prin criticile vehemente la adresa agresiunii britanico-americe în Iraq și-a perfidiei celor doi lideri: Blair și Bush. Dacă ar fi știut Comitetul Nobel și [alții...] ce discurs va ține, n-ar fi pupat Pinter nici un premiu. Totul se face politic.

Puțină gramatică indoneziană

Există o companie aeriană indoneziană Garuda, care operează spre Europa, Asia, și Australia, dar nu spre America.

★

Citirea se face fonetic, respectând însă unele reguli, referitoare la grupuri de litere:

ce = ce; *ci* = ci; *ge* = ghe; *je* = ge ; etc.

w = u.

Pronunția e ușoară în indoneziană, fără sunete ori foneme care se articulează cu limba între dinți ca-n engleză the [ð], th [θ- un fel de s], ori în spaniolă [ð de la corazón, inimă].

Alfabetul latin a fost introdus de olandezi în Indonezia. Legături comerciale cu fosta metropolă se mențin și astăzi.

Numărarea:

nol = 0 (zero); *satu* = 1; *dua* = 2; *tiga* = 3; *empat* = 4; *lima* = 5; *enam* = 6; *tujuh* = 7; *delapan* = 8; *sembilan* = 9; *sepuluh* = 10.

Adjectivul se pune după substantiv, nu înainte: *karpét* = covor și *merah* = roșu, deci *karpét merah* = covor roșu.

Adjectivele nu se acordă în gen și număr cu substantivele, ci sunt invariabile; *pirang* = blond, blondă, blonzi, blonde (toate formele gramaticale).

E curios cum se face pluralul substantivelor, prin simplă repetare a cuvântului:

meja = masa; *meja-meja* = mese.

Dacă folosești articol nehotărât: *satu meja* = o masă, iar *dua meja* = două mese, nu este nevoie să faci acordul substantivului cu numeralul (adică nu *dua meja-meja*).

Verbele nu se declină și n-au timpuri (prezent, trecut sau viitor)!

Exemplu: *makan* = a mânca.

Pentru a-l conjuga, poți doar pronumele personale în față:

Saya makan = eu mănânc

Kamu makan = tu mănânci

Dia makan = el / ea mănâncă

Kami makan = noi mănâncăm

Kalian makan = voi mănâcați

Mereka makan = ei / ele mănâncă

Pentru a specifica timpul, adaugi un adverb la sfârșit:

Saya makan sekarang = eu mănânc acum [prezentul].

Saya makan kemarin = eu am mâncat ieri [trecutul]

Saya makan besok = eu voi mânca mâine [viitorul]

Îmi plac aceste simplificări. Chiar mă gândeam cum s-ar putea construi cea mai simplă gramatică pentru o limbă (artificială)?

Ya = Da; *Tidak* = Nu; *Menit* = Minut.

★

Presă locală prezice izbucnirea vulcanului Merapi. Scoate fum, cenușă. Și-au fost evacuați: 20.000 de oameni, la 10-20 km depărtare.

M-am interesat la agenția de voiaj Bayu Buana pentru excursii locale, dar erau mult mai scumpe decât simpla închirierea unui taxi.

Demonstrație în fața casei președintelui

În Jakarta, pe strada Merdeka Barat, demonstrație pentru muncă în fața Casei Președintelui Susilo Bambang Yudhoyono și-a Primei Doamne Kristiani Herawati!

Cu pălării conice (stil vietnamez), șepci, prosoape la gât... cântau, fluturau steaguri roșii, verzi, galbene, purtau tricouri cu Che Guevara – revoluționarul sud-american.

Demonstrație pe strada Merdeka Barat din Jakarta

Stop impor beras! [Oprîți importul de orez!]
Congresul Alianța Muncii [Kongres Aliansi Serikat Buruh Indonesia] cerea politicianilor să folosească recoltele fermierilor locali.

Președintele Indoneziei – Susilo Bambang Yudhoyono

Tegakkan Kedaulatan Pangan.
Demonstrații arseseră un sac în semn de protest.
Multă poliție...
Se uitau la mine, străin, cum fac poze.

Monumentul Național

Tugu Monas (Monumentul Național)
Masuk = intrare; *Keluar* = ieșire.

Indonezia și-a proclamat independența de sub olandezi la 17 august 1945, prin Sukarno, primul ei președinte. Între 1942-1945 Japonia ocupase arhipelagul, izgonindu-i pe olandezi, care se-amestecaseră în treburile interne ale sultanatelor indoneziene Banten și Mataram încă din 1602, odată cu înființarea Companiei Olandeze a Indiilor Orientale.

J. Van Den Bosch a impus, între 1830-1860, munca forțată a populației autohtone.

Islamizarea cvasi-totală a țării s-a produs în sec. 13-16, deși fusese dominată de regatul buddhist Sriwijaya între sec. 7-14. Doar insula Bali a rămas hindusă.

Monumen Nasional (în indoneziană) s-a construit între 1961-1975, are o înălțime de 137 m, dedicat independenței.

Vârful turnului este din bronz, în formă de flacără și acoperit cu 35 kg de aur.

Florentin Smarandache la Monumentul Național din Jakarta

★

Pe stradă „m-agață” un vânzător de la care cumpăr, ca suvenir, cinci pixuri de...bambus, încrustate frumos lateral. Îl cheamă Yusuf și-mi devine ghid temporar – n-am mai scăpat de el.

– Ce fel de democrație aveți voi în America, mă înfruntă Yusuf, când alegerile-s manipulate?!

500 de limbi și dialecte!

Indonezia este cel mai mare arhipelag de pe glob, având peste 13 000 insule dintre care mai mult de jumătate sunt nelocuite.

Tanah Air Kita (Pământul și Apa Noastră – cum se exprimă locuitorii) se întinde 5110 km de la est la vest, și 1888 km de la nord la sud.

Climat ecuatorial (cald și umed) format din două sezoane: uscat (aprilie-octombrie), și ploios (noiembrie-martie).

La vest de Bali este mai mult uscat.

Abundă în resurse naturale: gaze naturale, petrol, cărbune, aur, argint, fructe tropicale tot timpul anului, după care eu mă dau în vânt: papaia, mango, guava, banane, avocado, dar și altele exotice pe care nu știu cum să le traduc în românește: duku, durian (= cu țepi), rambutan (= cu păr); dar și... arbori de cauciuc (ce ciudat mi se pare mie ca un pom să facă, auzi, cauciuc!... pe vremuri băștinașii țineau piciorul ca un mulaj lângă capac să-și „fabrică” încălțăminte), coconăți, ceai, condimente.

Populația atinge 242.000.000 locuitori, a patra țară din lume (după China, 1,3 miliarde, India, 1,1 miliarde, și Statele Unite, 0,3 miliarde), dar acum ritmul de creștere a scăzut datorită unui program guvernamental de controlare a natalității (n-au voie să aibă mai mult de doi copii pe familie).

Insula Java, cea mai dezvoltată, este suprapopulată. Alimentul de bază, ca la majoritatea țărilor asiatice, este orezul. Conviețuiesc 336 de grupuri etnice, vorbind aproape 500 de limbi și dialecte diferite – mai fragmentați / diversificați decât India unde măcar există 14 limbi mari (pe lângă puzderia de dialecte) – dar la școală și limba oficială este Bhasha Indoneziană.

– Problema acestei țări, îmi mărturisește David, este țara însăși!

Diversificare și destrămare

Prea multă diversificare duce la destrămare.

Minoritățile naționale întotdeauna au creat probleme...

Muzeul Național

De pildă insula Timor, care face parte din arhipelagul indonezian, a fost împărțită între portughezi și olandezi în sec. 17, când europenii colonizau zone asiatice.

La câțiva ani după obținerea independenței, în 1950, Indonezia include partea vestică (olandeză) a insulei, iar în 1975 anexează partea estică (portugheză).

Timorul Oriental, cu-o populație de numai 800 000 locuitori, rezistă ocupației prin înființarea unui Front Național pentru

Independență (FRETILIN), refuzând autonomia și cerând independență. După intervenția forțelor ONU, Timorul Oriental, stat mic, de-ntindere cât două județe românești, accede în 2002 la independență sub președinția lui Xanana Gusmão, devenind cel mai nou stat, membru ONU.

Iar la 3 iunie 2006 Muntenegru devine al 192-lea.

De reținut că, pe lângă *tetun*, limba maternă, se vorbește și portugheza în Timorul Oriental.

Dar criza de guvern, gangurile de tineri, și violența persistă în capitala Dili. Proteste publice împotriva Primului Ministru Mari Alkatiri, deoarece acesta a concediat 600 soldați din armată în urma protestul lor contra discriminării la care erau supuși – după cum relatează „International Herald Tribune”, din 30 mai 2006. Australia, Malaezia, Noua Zeelandă, și Portugalia au trimis contingente de pace.

Situată la intersecția rutelor dintre India, China, și Țările Arabe, Indonezia resimte influența acestor civilizații. Dar mulți trăiesc și în regiuni izolate, pătrunzându-și tradițiile [ceremonii, legi (*odat*)]. Cele mai cunoscute, însă, culturi vechi din partea locului sunt: Badui, în insula Java; Batak, în insula Sumatra; Toraja, în insula Sulawesi; Dayak, în insula Kalimantan; Dani, în insula Irian Jaya [jumătatea occidentală a insulei Papua, care și-a obținut autonomia în 2001; dar partea orientală nu aparține Indoneziei, fostă colonie bizantină, și-a obținut independența în 1975, actualmente membră a Commonwealth].

★

Colecția etnografică: bijuterii tradiționale, un panou dăltuit (simbol al autorității și amuletă contra întâmplărilor rele), păpuși din lemn îmbrăcate în costume populare (conform legendei o văduvă, fără copii, a făcut o marionetă, ca să poată comunica prin intermediul ei, cu sufletul soțului decedat), jocuri rectangulare, dragoni sculptați, despre teatrul folcloric (*păpușa wayang*), figurine, măști reprezentative, animale mitice, șabloane florale, scuturi, oale, machete de case așezate pe pilaștri (iar animalele domestice păstrate sub case); societatea Minangkabau, din vestul Sumatrei este matriarhală (proprietatea este transmisă de la mamă la fiică), dar creșterea copiilor cade în responsabilitatea unchilor matriarhali.

Colecția de bronz, cuprinde 3.199 piese. Bronzul este un amestec de cupru și cositor. Epoca de Bronz s-a derulat în Indonezia prin sec. I, î.C.

Buddhismul și hinduismul se resimt. Zei precum: trinitatea Brahma – Vishnu – Shiva, Ganesha, Parvati, Buddha, Dhipankara, Tara, Surya.

Între 2500-1500 î.C. este clasificată Epoca Neolitică, odată cu emigrația masivă din Asia continentală și Peninsula Malaeziană și insulele indoneziene.

Vase, borcane, topoare, tolbe, unelte de piatră, stânci vopsite, fosile de Pithecanthrop.

Numele de „Pithecanthropus” a fost pentru prima dată folosit în anul 1891 de Eugène Dubois, când a descoperit un craniu în Trinil.

Colecția de ceramică provine de la Egbert Willen van Orsay de Flines, olandez filantrop și curator al muzeului în 1959. Cuprinde achiziții din China, Birmania, Thailanda, Vietnam, Japonia, și obiecte produse în Indonezia (majoritatea din teracotă).

Tehnologia textilă a... batik-ului

Vopsirea textilelor, *batik* denumirea, ca-n India, se face prin acoperirea cu ceară (care se îndepărtează la sfârșit) a părților ce nu se vopsesc.

Iar prin metoda *ikat*, firele de ață sunt mai întâi vopsite și-apoi țesute.

Colecții de numismatică (monede) și heraldică (medalii, embleme) peste 17112. Monedele de aur și argint au fost treptat înlocuite cu bancnote de hârtie.

Colecție de relicve.

★

Elevi - veniți cu învățătorii să studieze exponatele muzeului.

★

Există credința hindusă că dacă în Stupa [locul unde este așezat mortul], pui mâinile pe capul defunctului, ești norocos.

Halo = alo, salut; *Kramik* = ceramică;

Gadang = mare; *Rumah* = casă.

Gamelan = instrument muzical de fier (ca o oală)

Privind la casele lor pe țărugi meditam...uite cum se adaptau oamenii la mediul de viață. Construiau totul din bambus ori din lemn de nucă de cocos.

Și canoe lungi...

★

Lumea-i amabilă pe străzi.

E mai plăcut să trăiești printre oameni modești, decât printre indivizi aroganți...

Moscheea... Independența!

Masjid

Istiqlal este cea mai mare moschee din sud-estul Asiei.

Competiția de proiecte pentru realizarea moscheei, din 1955, a fost câștigată de F. Silaban (un creștin!). Design-ul său avea ca moto „Ketuhanan”.

Inaugurarea fundației, sub președinția Inginerului Soekarno (1901-1970), are loc la 24 august 1961.

Moschea (Masjid) Istiqlal

Construcția e terminată pe 22 februarie 1978.

Prima slujbă la moschee se desfășurase deja vineri, 24 septembrie 1967.

Între 100.000-200.000 de musulmani (bărbați numai) pot încăpea în această moschee din inima Jakartei.

La intrare m-a luat în primire o ghidă. M-am descălțat și-am îmbrăcat un halat lung (*juba*).

Răcoare, ah ce bine. Mă curg transpirațiile pe frunte.

Bărbații trebuie să se roage la moschee vinerea, în jurul orei 12.

Femeile se roagă acasă, dar li se permite și la moschee.

Moscheea se aglomerează înaintea lunii de Ramadan (*Idul Fitri*) și după (*Idul Adha*).

Simbolul islamic: semiluna și steluța (știm de la semiluna turcească tot năvălind peste români).

Ghida îmi explică în engleză.

Clădirea principală are baza de 100 m x 100 m și deasupra un dom (semisferă cu diametrul de 45 m).

Poarta Alfatah. Scrisuri în arabă: în dreapta Allah, în stânga Mohammed. Și apoi:

„Nu există decât un singur zeu, Allah, și Mohammed este mesagerul său”.

În fiecare vineri circa 15.000 de credincioși frecventează moschea.

Islamul descurajează divorțurile (în vreme ce la creștini fac ravagii). Doar musulmanii bogați au astăzi mai multe neveste.

Întrucât Profetul Mohammed (în bibliografia occidentală apare ortografiat în mai multe feluri: Mahomet, Mohammed, Muhammad, etc.) s-a născut pe data de 12, a lumii Rabiul Awwal, după calendarul arab, anul 570 d.C., clădirea principală este susținută de 12 pilaștri. După alte surse [Larousse], Mohammad s-ar fi născut în anul 571 sau 580 (la Mecca) și-a decedat în anul 632 la Medina.

Moschea (Masjid) Istiqlal

Coranul este cartea de căpătâi a mahomedanilor, a cuvântului lui Allah. Credința islamică susține că Îngerul Gabriel i-a apărut lui Mohammed în jurul anului 610, investindu-l cu o misiune divină. El pledează pentru un zeu unic (Allah), cel al lui Adam și Ibrahim.

Nobilii din Mecca îi expulzează pe Mohammed și adepții săi, care se retrag în anul 622 la Medina.

În următorii zece ani Mohammed pune bazele juridice și politice ale societății musulmane. Arabia este islamizată.

„Islam” înseamnă supunere, pace. Liderul lor spiritual se cheamă imam. Musulmanii trebuie să facă, măcar o dată în viață, pelerinaj la Mecca. Musulmanii se roagă de cinci ori pe zi. Curios că religiile s-au inspirat unele din altele.

Religia Mozaică predică învățăturile lui Moise pentru evrei. Torah este cartea de bază, precum Biblia pentru creștini.

(Dumne)zeul se manifestă în multe feluri, trebuie să ne conectăm lui. Goana după-a deveni cel mai iubit și cunoscut ți-duce, în mod paradoxist nefericire...

A ucide un nevinovat, se predică în Coran, este echivalent cu a ucide întreaga umanitate. Islamul încurajează fatwa (sacrificiul) și jihad (războiul religios).

Conform Bibliei, Moise i-a scos pe israeliți din sclavia egipteană, a despiciat Marea Roșie cu toiagul lăsând oamenii lui să treacă spre Pământul Promis, și-a primit cele Zece Porunci dumnezeiești. Biblia este, de fapt, istoria poporului evreu.

Ierusalimul constituie punctul de pelerinaj pentru creștini. În sec. 10 î.C. orașul e cucerit de David, care-l transformă în centru ebraic. Distrus de Nabuchodonosor (587 î.C.) și romani (70, 135 d.C.), cade sub arabi în anul 638.

Opt cruciade impulsionate de papalitate, în prezent a noua, însă nerecunoscută oficial, de scoatere a Ierusalimului de sub islamici:

- prima, între 1096-1099, ordonată de Papa Urbain al II-lea (1088-1099), condusă de proprietarii feudali, reușește să cucerească și să mențină sub control Ierusalimul (1099-1187), încredințat lui Godefroi deBouillon: se formează statele latine din Levant (Orient);

Cruciata Godefroi deBouillon

- a doua, între 1147-1149, condusă de Conrade al III-lea, de Hohenstaufen și Louis al VII-lea, asediază în zadar Damascul;

- deoarece sultanul Saladin I (1171-1193) îi bate pe latini la Hattin, reocupă Ierusalimul în 1187; cruciada a treia se pornește (1189-1192), condusă de Frédéric Barberouse, Philippe Auguste și Richard Inimă de Leu, care doar izbutește să ocupe Ciprul și Saint-Jean-d'Acre;

- cruciada a patra (1202-1204), ordonată de Papa Innocent al III-lea (1198-1216), condusă de Bonifacio I de Montferrat și Baudouin al IX-lea de Flandra, este deturnată de venețieni spre Constantinopole (în loc de Egipt), unde se formează Imperiul Latin (1204), dar care fu distrus în 1261 de Michel al VII-lea, Paleologul, reinstaurând Imperiul Bizantin;

- cruciada a cincea (1217-1219), condusă de Andrei al VI-lea (Regele Ungariei), pe urmă de Jean de Brienne, n-a putut să elibereze Muntele Thabor;

- cruciada a șasea (1228-1229), ordonată de Papa Honorius al III-lea, de Hohenstaufen, restabilește dominația creștină (1229-1244) asupra Ierusalimului, Bethleemului și Nazarethului (locurile sfinte);

- cruciada a șaptea (1248-1254), ordonată de Papa Innocent al IV-lea (1243-1254), condusă de Louis al IX-lea, este înfrântă la Mansourah;

- cruciada a opta (1270), este organizată de Regele Franței, Louis al IX-lea (Saint Louis), și Charles I de Anjou, spre cucerirea Tunisului, dar regele este ucis.

Dinastia mamelucilor (1250-1517), care stăpânea Egiptul și Siria, ia sub control Ierusalimul între 1260-1517, iar Otomanii între 1517-1917. După primul Război Mondial, Palestina intră sub mandat britanic, iar în 1948 Ierusalimul este împărțit între Transiordania și Israel, noul stat format. În 1967 armata israeliană ocupă și cartierele arabe din oraș, ca urmare a Războiului de Șase Zile.

Florentin Smarandache îmbrăcat cu juba la Moschea Istiqlal

★

Revenind la Moschea Istiqlal din Jakarta, aceasta posedă și o terasă deschisă, gigantică. Și un minaret de 66,66 m înălțime și diametrul 5m; de unde *muadzin*-ul cheamă lumea la rugăciuni.

Pentru ceremonii: o tobă mare (*bedug*) făcută dintr-un copac bătrân de 300 de ani; și-un lemn în care bați (*kentongan*).

★

Am ieșit iar hoinar pe bulevard. Îmi place să cumpăr de la tarabe – e mai boem. Vegetația bogată ca-n Hawaii. Văd restaurante McDonald și pe-aici. Cerșetori.

În fiecare zi e sărbătoare când ești în vacanță.

★

Ampretele tălpilor președinților indonezieni pe trotuarul străzii principale (Merdeka Barat).

Dr. Ir. Sukarno (1945-1967), Suharto (1967-1978), B. J. Habibie (1998-1999), Abdurrahman Wahid (1999-2000), Megawatti Sukarnoputri (2001-2004), Dr. H. Susilo Bambang Yudhoyono (2004-2009).

★

Catedrala Catolică [*gereja* = biserică].

★

Yusuf îmi spune că e din localitatea Bogor, unde-s plantații de ceai și-o grădină botanică.

★

Jakarta (fosta denumire Batavia) are cu împrejurimile, peste 13.000.000 locuitori. Și-un trafic îngreunat de te doare capul!

Este cel mai mare oraș din Asia de S-E.

★

Am cinat la restaurantul thailandez Noodle Cafe, 19.000 Rp (~2 \$)

Au și tot felul de mirodenii, asiaticii, le adaugă prin mâncăruri de le dau un gust ciudat, exotic.

★

Halte = stația; *Cukup* [se citește *ciucup*] = destul.

V ca F, de pildă Florentin ori Florentin se pronunță la fel.

★

David m-a povățuit să merg numai cu două companii de taxiuri (pentru siguranță): Blue Bird [chiar așa, scris în engleză: Pasărea Albastră], și Silver Bird [Pasărea de Argint, care erau însă negre].

Nori de poluare în Jakarta, ca-n Ciudad de Mexico.

Mai mult stătea în trafic, decât mergea, taxiul!

Vânzători ambulanți printre mașini.

Tarabe. (Ca-n India).

N-am văzut încă femei musulmane, cu voal, doar cu broboada pe cap (*jilbab*).

Grămezi de motocicliști cu căști pe cap – parcă fiind roboței.

La pantaloni scurți, papuci, pălăriuțe.

Micuți, slăbuți, oacheși, unii cu ochii mai oblici – localnicii.

Scriu repede, așa cum îmi vine pe limbă, direct, nu cu retorică ori prețios.

Parcă m-aerisesc, respir, când mai ies în câte un periplu, un loc nevizitat.

★

Foști coloniști olandezi, dar și europeni, s-au căsătorit cu localnice.

★

Telepon = telefon; *Bank* = bancă; *Eksekutif* = executiv;

Nama = nume; *Polisi* = poliție; *Ekonomi* = economic.

Komando District Militer = Comandamentul Districtului Militar.

★

Deocamdată ușor de-nțeles, ca-n... română! Cuvinte internaționale.

★

În 1602, când olandezii au sosit în arhipelagul indonezian, indigenii luptau împotriva lor cu... arme de bambus! [nici o șansă].

★

Multe țări asiatice predau în școli, ca limbă străină, chineza (dialectul Mandarin).

Alte limbi străine, învățate în Indonezia: engleza și japoneza, iar mai rar franceza și germana!

Chinezii piratează software, muzică și filme. Indonezia este exportatoare de cafea. În școli se învață limba indoneziană, precum și dialectul local.

★

Numele câtorva scriitori indonezieni: Ayu Utami, Pramudya, Ananta Toer (romancier), W.S. Rendra (poet – dramaturg), Chairil Anwar (poet). Primul a fost tradus în

engleză. De ce doar literatura occidentală e cunoscută în România, iar culturile orientale atât de ignorate? Parc-am fi o colonie spirituală a vestului!

★

Merele-mi par cu aromă diferită de cele din Europa.

★

Când îi răspusesem profesoarei Marinela Preoteasa din Slatina, prin e-mail, că sunt plecat în Indonezia, mă întreba surprinsă:

– Păi, ce cauți tu acolo?

★

O jumătate de zi am cotrobăit în capitală un loc cu sate de vacanță, Balome–D Satu Balakan, și nu l-am găsit.

Eu mă enervasem pe taximetrist!

18.05.2006

În Malang, la STIKI

Sriwijaya Air, o companie locală cu zboruri interne. Merg în orașul Malang, invitat la un seminar științific. 400 000 Rp (~ 45 \$) biletul de avion, plus taxă de aeroport 30 000 Rp (~3,5 \$). Terminalul n-are geamuri, o caracteristică a zonelor tropicale. La fel – unele autobuze (ca-n India). Primesc loc în față, 10, lângă stewardese.

Mă-ntâmpină, la aeroportul din Malang, Zusana Eko, profesoară de engleză și traducătoare, împreună cu Jozua Ferjamus Palardi, profesor de computere – mă recunoscuseră după o poză de pe Internet, care mă transportă la Universitatea STIKI (acronimul de la Sekolah Tinggi Informatika Komputer Indonesia = Facultatea de Informatică).

Pregătiseră în holul universității o gustare indoneziană: mâncăruri colorate (verzi, roșii, galbene, mov), frumos împachetate. Nu știam ce să gust mai întâi. Lacom de exotic și curios, mâncam din fiecare fel câte-o bucată. Nu-mi dădeam seama dacă e desert sau ba.

Mâncăruri indoneziene în Malang

Selamat datang! = Bine ați venit!

Le-am donat 40 de exemplare din cartea-mi, împreună cu Vic, de fizică privind logica polivalentă și ecuația Schrödinger. Decanul facultății, Dr. Budyo Asmono făcuse studii la Odesa, pe vremea Uniunii Sovietice.

Eva Handriyantini, sora lui Vic, salvase prezentările mele pe computerul ei, și le-am verificat. Câteva simboluri matematice [$\in$ (apartenența), $\neg$ (negația)] fuseseră corupte în PowerPoint (nu e pentru prima dată când mi se-ntâmplă) și atunci am decis să utilizez formatul PDF, unde font-ii sunt încorporați fișierului.

Profesorul de computere Hendra Suprayogi

Studentii din ultimul an de la Inteligența Artificială, Sisteme Decizionale și Sisteme Bazate pe Cunoștințe vor asista mâine și poimâine.

La prânz sunt invitat la *Melati Restoran* [restaurant], însoțit de Hendra Suprayogi, lector de programare și inginerie, Laila Isriyah, lector de Baze de Date, Veronica Admi, secretară, Ali Mochfudi, lector de Management, Budyo Asmoro, decanul, și bineînțeles traducătoarea.

Restoran seamănă cu pronunțarea în franceză a cuvântului „restaurant” (mă-ntrebam de etimologie).

Cum eu nu mă dau în lături de la orice sortiment de mâncare, îi las să comande, exprimându-mi dorința să fie tradițională indoneziană.

Camerele alăturate sunt decorate cu obiecte de artă, printre care vestită păpușă Wayang.

Un salon chinezesc cu vase de porțelan.

Primăria localității Malang - Indonezia

Sup buntut ramsah tugu (= supă).

Crește influența Chinei, iar la școală ca limbă străină, pe lângă engleză, se-nvață Mandarin (cel mai vorbit dialect chinez) și japoneza.

Muzică de fond, la un instrument local, numit *gamelan*.

Președintele Indoneziei, când trece-n vizită prin Malang, poposește la acest restaurant și hotel, Melati. [Eu sunt un fel de președinte al Bălceștiului!... sau nici măcar atât].

Niște felii albe, ce seamănă cu cele de cartofi, sunt de fapt preparate din semințele arborelui *melinjo* (*gnetum gnemon* în latină), și-au un gust ciudat, dar îmi plac. Traducătoarea-mi spune că, din cauza lor, bătrânii fac reumatism la articulații.

Orezul ni-l servește ospătarul învelit în frunză de banană.

– Frunza nu se mănâncă, râde Zusana.

★

Temperatura variază între 20-30° C în cursul anului. Există două anotimpuri, anotimpul ploios, (când patru zile pe săptămână plouă), și anotimpul secetos.

★

Înainte de prânzul mă duseseră la un magazin, Wisma Batik, să-mi arate cămăși în stil indonezian, căptușite înăuntru. Credeam că vor să mă facă să cumpăr. Era o lipsă de comunicare. M-au pus să probez câteva, deși transpirat după avion și umblatul sub căldura tropicală.

Decanul grăiește că-i un cadou al Universității STIKI pentru mine, apoi cumpără un fular subțire ce se poartă pe umeri și pentru nevastă, care la vremea asta ajunsese-n Transnistria la neamuri. “Uite ce noroc pe moldoveancă”, gândesc.

★

M-au cazat într-un hotel luxos, cu piscină, muzică la parter, restaurant... Regent's Park.

– Oo, am exclamat, de ce cheltuiți atâta? Eu mă mulțumesc și cu un hotel ordinar...

– Este o onoare pentru noi, răspunde Zusana.

★

Veioze cu intensitate luminoasă graduală în cameră, un mini-bar (băuturile care le consum se adaugă prețului când pleci).

La televizor găsesc canale în engleză (CNN cu știrile, filme americane), japoneză, chineză, și bineînțeles indoneziană. La World Business News se prezice inflația și decăderea marketului.

M-am simțit extenuat încât, după o baie în cadă, am dormit ca piatra de la 2 la 11 după masă.

Seara am vizionat meciul de fotbal FC Barcelona – Arsenal Londra, 2-1, din finala Cupei UEFA.

★

A doua zi, la 6:30, când deja era lumină ca la prânz, mă sună profesorul Indra Sugiharto, care predă analiză matematică și cercetări operaționale la Universitatea STIKI, să mergem să facem baie. Mă uit pe fereastră și-ntr-adevăr, era-n piscină.

★

În cameră, pe sub ușă, primesc ziarul Jawa Post, dar în indoneziană. Mă uit ca mâța în calendar.

Am cerut recepționerei (care s-a scuzat motivând că la camera 506 figura un nume indonezian – probabil cineva de la Universitate, care-mi făcuse rezervația), să-mi dea versiunea englezească.

Mi-a schimbat cu The Jakarta Post.

★

Indra are 54 de ani și e-n bună formă fizică. Practică exerciții de medicină alternativă cu un doctor/vraci chinez. Mi-a spus că vrea să-și facă părul să înnegrească la loc, în mod natural, fără a-l vopsi.

(Eu ascultam și mă minunam...)

★

L. N. Andoyo mi-a dăruit două discuri (VCD), pe care le înregistrase el împreună cu Lu Gui An, de arte marțiale *Zhineng Qigong*, deoarece mă interesa medicina tradițională chineză.

★

Am cumpărat caseta. „Ferestre ale muzicii indoneziene” (din insulele Aceh, Papua, Jawa, Betawi, Kalimantan, Sumatra, Nusa Tenggara, Sulawesi, Bali, Lampung, Maluku, Madura).

Cântărețul folcloric Gesang (n. 1917), cu succes la minoritățile chineză și japoneză (de pildă melodia „*Bengawan Solo*”), cel care a introdus stilul Keroncong în Japonia.

Jaggit Singh, cu opt melodii clasice „*Muntázir*”.

Siti Murhaliza, „*Cindai*”, și Krisdayanti, Ruth Sahamaya, Titi Dj cu „*Semua Jadi Satu*”.

★

Limba oficială începând din 1949 este Bahasa Indoneziană, un dialect al limbii malaeziene, care se scrie atât cu litere latine cât și arabe (datorită numeroasele comunități musulmane), și aparține familiei de limbi indoneziene.

În Indonezia, cu o populație de 242.000.000 locuitori în 2005, se vorbesc peste 600 limbi, unele pe cale de dispariție, altele cu statut major, precum: Achineză, Balineză, Batuk, Bugineză, Malaeză, Sundaneză.

Din această cauză, indoneziana (Bahasa) a devenit o *lingua franca*, deși limbă nativă numai pentru circa 3% din locuitori.

Limba malaeziană e vorbită în Malaezia, Thailanda, Singapore, Brunei, și se-nțelege cu indoneziana.

★

Mă interesez la un doctor tradițional (medicină alternativă), fiindcă nici un specialist modern n-a putut să-mi vindece frecventa hemoragie nazală.

În sate există câte un *tukun* (om magic), folosind pentru însănătoșirea pacienților: rugăciuni, cântece, fum, dar și ghicitul în cafea, prezicerea viitorului, precum și instrumente magice, de exemplu sfera de sticlă.

Ca în România descântecelor babelor [avem și expresia „ptiu, să nu te deochi”], iar în America indienii nativi se duc la *medicine man* [omul medical al tribului] pentru tămăduire.

★

Andoyo, Indra și Zusana mă conduc cu un microbuz la Mr. Zhang, chinez ce se ocupă cu medicina alternativă, la vreo 30 km de Malang.

Trecem pe lângă Parcul de Recreție Sengkaling (cu piscină), Catedrala Catolică, orașul Batu (*batu* înseamnă „stâncă”) supranumit Elveția Indoneziei datorită panoramei sale cu munți; Biserica Creștină Jawa de Est.

Plină de moschei Indonezia.

Andoyo predă un curs despre interacțiunea dintre om și computer.

Consultație la un vraci

Mr. Zhang are titlul de maestru în Qigong. Nu-mi cere bani pentru consultație.

Etimologic, *qi* (sau *ci*) = respirație, energie [în Mandarin], iar *gong* (kung) = aptitudine, tehnică.

Deci *qigong* = tehnica de-a atrage energie. Asemănătoare artelor marțiale, precum *judo*, *karate*, *aikido*, *kendo*, care-i un sport de luptă.

Înrudită cu *tai chi*, care-i un sistem de exerciții de auto-apărare bazat pe meditații și mișcări lente, circulare.

În casa maestrului, pe un perete, harta corpului uman cu principalele puncte de energie (în total se estimează la circa 2000).

În alte zone, punctul de energie *ci* ori *qi* (în chineză) este denumit *prana* sau *ceacra* (în India).

M-așază pe-un scaun, și cu mâinile umblă la câțiva centimetri deasupra capului și trupului.

Energia trebuie să vină din afară și să intre-n corpul tău.

Maestrul Zhang o dirijează spre mine, sau îmi transmite din energia lui.

Trebuie să simți un pic de fierbințeală, furnicături prin piele.

Mi-arată apoi cum să fac niște exerciții de burtă (pentru slăbire) și cap (contra sinuzitei).

– De 81 de ori să le repeți (9 este număr norocos în mistica din China).

Energia *qi*, aflată în stare latentă, trebuie scoasă la suprafață.

Fiecare boală se tratează printr-un stil diferit de mișcări.

Zice c-aș avea probleme cu inima (fiindcă gâfâi la efort)
– deși eu știam că sunt sănătos.

Conexiune: minte – corp – spirit.

Vizualizare: să-mi imaginez că mă-nalț și ating cerul cu scăfârlia. [Frumos, metafizic...].

Să strâng stomacul, cu mâna stângă, până simt durere!

Să mă rog pasiv.

Să reduc grăsimile, dulciurile.

Cântărindu-mă, văd c-am slăbit 2 kg într-o oră!

Zusana se miră...

Conform inscripțiilor și oracolelor rămase de pe vremea Dinastiilor Shang și Zhou, metodologia qigong se practică de acum 3300 ani.

Chinezii antici considerau că energia vitală circulă prin canale (numite „meridiane”) la toate organele.

Când echilibrul energetic se derulează sau canalul se blochează, corpul se îmbolnăvește. Pentru însănătoșire trebuie restabilit echilibrul; adică energia vitală să circule liber.

Qigong-ul intern folosește: respirația adâncă, relaxare, concentrare, mișcări fizice.

Qigong-ul extern: maeștrii îți transmit energie prin degetele lor.

Noi forme de qigong s-au format prin interconecția cu școlile filosofico-religioase chineze: Buddhism, Taoism, Confucionism, Neo-Confucionism.

Acupunctura stimulează aceste puncte de energie și ajută la scăderea durerii.

Se mai utilizează: acupresură (presură manuală); laseropunctură (cu raze laser); inserție de apă sterilizată, procaină sau vitamine prin acele de la acupunctură, sau trecerea unui curent de frecvență joasă prin ace pentru o stimulare mai puternică; moxibustie (ierburi arzânde aplicate la piele).

Când am fost în China (2002), pe lângă centrele medicale moderne, existau în paralel și clinici tradiționale unde

se vindeau ierburi și animale / insecte mici uscate. Dacă un pacient nu reușea să se vindece folosind tratamentele moderne, apela imediat la metodele chineze vechi.

Qigong dă rezultate bune la stress, insomnie, dureri de cap, oboseală, amețală.

★

Am intrat în Templul Buddhist Vihara.

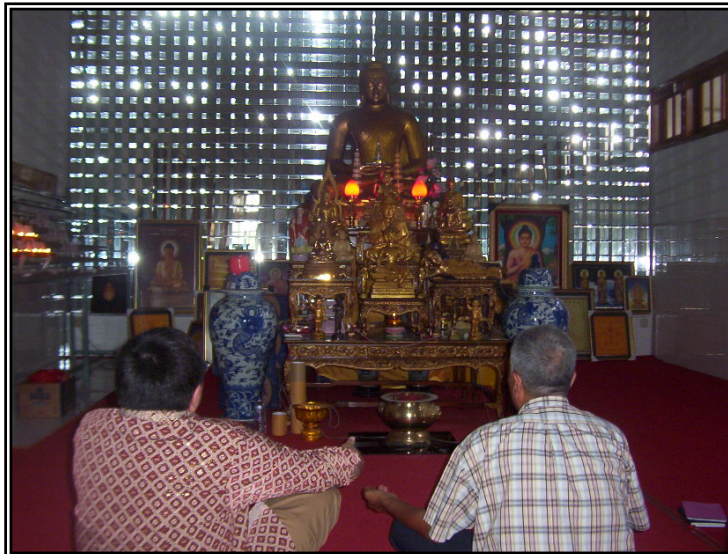
Un singur călugăr.

Au și-un post TV despre Buddhism.

Sunt multe secte Buddhiste și mulți Buddha. Fondatorul buddhismului se numește Siddharta Gautama (sau Shakyamuni), care-a primit scânteia iluminării la Bodh-Gaya (în sec. 6-5 î.C.).

Acest templu, încă în renovare, este reprezentativ al sectei Mahayana.

Medităm pe un covor roșu, cu statuia lui Buddha în față, și multe becuri roșii.

În Templul Buddhist Vihara

Primesc cadou o carte în engleză : «Cum să meditam (Un ghid pentru auto-descoperire)», de Laurence LeShan, 1974. Există patru tipuri principale de meditație, privind : intelectul, emoțiile, corpul, și acțiunea.

Exerciții repetate și disciplină sunt necesare.

Prin meditații :

- «forțezi mintea să efectuezi ce este imposibil în felul nostru uzual de a percepe și gândi»;

- «să-ți pierzi/uiți sentimentele și să-ți extinzi abilitatea de a te relata altora cu grijă și dragoste»;

- dansurile (conform misticii Sufi) pentru meditația corpului: „Deoarece dansând distrugem ego-ul și, din moment ce ego-ul a fost ucis, nu mai întâmpini nici un obstacol care să-ți împiedice legătura cu Dumnezeu” (Nikos Kazantzakis, scriitor grec, 1883 – 1957);

- “a învăța cum să fii și să percepi și să te conectezi lumii”;

meditația în acțiune se manifestă: în religia creștină prin cântece și rugăciuni, în Sufi (misticism islamic) prin țesutul de covoare, iar în gândirea Zen (o varietate de buddhism care consideră iluminarea prin paradoxuri... înrudită cu paroxismul) prin aranjarea florilor, arta arcașului [arcașeriu], karate, aikido (să te potrivești la spiritul adversarului; autoapărare japoneză).

Se face legătura între meditații și misticism, paranormal: achiziționarea de informații extra-senzoriale prin telepatie, clarviziune, și preconcepție.

Concentrare asupra respirației, mișcări, creștere a receptivității...

Închide ochii și relaxează-te întins pe spate...

Câștigă pace, bucurie, eficiență sporită.

Elimină insensitivitatea, stupiditatea, activitățile auto-destructive, anxietatea, agresiunea.

Studiază-te pe tine, ca să-i înțelegi pe alții: „ceea ce există potențial într-o persoană, există potențial într-un anumit procent în toate persoanele” (Lawrence LeShan).

Biblia buddhistă este Parita Suci, iar Evanghelia: Parita Pagi Dan Sore.

★

Fața rotundă e față norocoasă (în mistica indoneziană) –
apropro de-nfățișarea mea.

★

Prânzim la un bufet ordinar, a fost dorința mea să gust
mâncare populară.

Fetițe (musulmane) cu băsmăluțe trec de la școală.

Ah, și ce căldură ! Cântă și hoguea chemând evlavioșii la
rugăciune.

Un iz oriental în aer, duplicat de mâncarea exotică de pe
masă.

Suc de avocado.

Indonezia – Fete musulmane

Orez verde fermentat (*Tape Ketan*), parc-ar fi alcool...
te-mbeți !

Sirsak = limonadă albă, dulceagă, spumoasă.

Un fruct verzui ca pepenele, țepos, și cu miezul ațos.

Kasava = un fel de cartof. Și carne de miel.

★

Am văzut și eu, în realitate, un arbore de papaya.

Flori de crin.

★

Spitalul Baptist, finanțat de americani (unii localnici
s-au convertit la creștinism).

★

Crematoriul. Buddhiștii decedați se ard, musulmanii și
creștinii se îngroapă.

★

Universitatea Islamică Mohammadya.

19.05.2006

Primire de prim rang

Dimineața, când ajung la Universitatea STIKI din
Malang, o pancartă lungă și galbenă, mare, la intrarea în
clădire, dar și-n sala de curs.

SCIENTIFIC SEMINAR by Prof. Florentin Smarandache
și titlurile celor două prezentări.

La nici o Universitate nu mai fusese așa!

Parcă eram o vedetă de cinema, m-am și rușinat...

Pe lângă profesori, în sală erau vreo 40 de studenți de la
secția de computere.

Am prezentat în engleză „o introducere în logica
neutrosifică și mulțimea neutrosifică” (generalizări ale logicii
fuzzy și respectiv mulțimii fuzzy...). Promisem invitația de la
Profesorii Jozua F. Palandi și S. Kom.

La sfârșit, puzderie de întrebări. Toți vroiau aplicații (trăim într-o societate pragmatică la nivel global, și lumea e sătulă de teorii pure).

Pachețul cu mâncare pentru fiecare participant. Premii pentru studenți, ca o sărbătoare!

Seara am petrecut la Hotelul meu Regent's Park, până după miezul nopții, cu Hendrea, Zusana, Eva și soțul ei, Abi.

Mesenii cântau, Hendrea și Eva, profesori au luat microfonul solistei și-au fredonat melodii în chineză, indoneziană, javaneză (dialectul insulei), malaeză. La coborârea de pe scenă, am glumit cu ei:

– Trebuie să vă schimbați meseria (!)

★

La îndemnul lor am tras și eu câteva sunete pe românește, desigur, ca să fiu mai pitoresc, din „Mă dusei să trec la Olt” [imnul național al oltenilor!], fiindcă altor cântece nu le știam textul.

Autorul conferinței la Universitatea STIKI din Malang

Mi-au plăcut, din muzica lor tradițională, Keroncong și Langgamjawa.

Și, la un pahar, la două, zic hai să-nvăț timpurile verbului „a bea”, un verb important, nu-i așa?

Prezent: *Saya minum* = eu beau

Trecut: *Saya telah minum* = eu am băut

Prezentul continuu: *Saya sedang minum* = eu beau (chiar acum).

Dar verbul „a se îmbăta” n-am mai vrut să-l aud !

În Malang, orașul natal al lui Vic, m-am simțit cel mai bine din excursia mea indoneziană.

Profesori și studenți de la Universitatea STIKI din Malang

20.06.2006

Mâncare exotică – curiozitate românească

La micul dejun Indra mi-a satisfăcut parțial doleanțele și curiozitatea, mi-a adus piciorușe de broască prăjite-n tigaie [s-a scuzat că șarpe n-a găsit... aș fi mâncat și din ala!].

De broască verde (i se mai zice și puicuță). Atenție, sunt și broaște otrăvitoare. Corpul se aruncă. Gustul era precum cel de brabete, ori pui de găină. Iar, când mă gândeam că e broascăăă... îmi venea greață, să vărs... dar mâncam. Acestui meniu uzual în China, dar musulmanilor le sunt interziși: porcii, șerpilor, broaștele.

★

Kebun = plantație; *Susu* = lapte.

★

Indonezia are plantații de papaya, mango, banane, ananas, cafea!

★

A doua prezentare „*Teoria DSm pentru Fuziunea Informațiilor Cantitative și Calitative*”, era concomitent tradusă în indoneziană de Profesorul Kuswara Setiawan, cu explicații adiționale pentru ca studenții să înțeleagă mai bine.

Am insistat mult pe aplicații: în medicină (pentru diagnosticarea unor maladii), la sateliți (procesarea imaginilor), în cercetarea militară (tragerea la țintă), robotică (cum robotul construiește o hartă în jurul său pentru a se putea deplasa și „vedea”), la submarine (folosind sonar-ul pentru determinarea tipului de sol/obiect și-a distanței față de submarin), în aviație (la auto-pilot; tocmai relatau ziarele de Airbus 380, care depășea la capacitate pe Boeing 777).

Studenții de la cursurile de Inteligență Artificială erau numai ochi și urechi.

*Universitatea STIKI.
Traducătoarea Zusana Eko în dreapta,
decanul prof. Budyo Asmoro lângă autor*

★

Una dintre întrebări a fost: de ce nu se întrebuințează metoda bayes-iană? Pentru că avem de-a face cu probabilități subiective (nu obiective / clasice), care nu se pot calcula exact, ci doar aproxima (Dempster-Shafer, regula Dubois-Prade, regula lui Yager, regula lui Smets, Dezert -Smarandache, UFT – Unificarea Teoriilor de Fuziune).

Mi-au acordat o medalie, și muzică pe CD-uri.

Câțiva studenți și-au exprimat dorința de-a veni în SUA la studii universitare.

★

În holul universității am servit mâncare preparată ca-n insula Sumatra: *masakan padang*, și-am memorat două expresii în limba javaneză (diferită de indoneziană):

Matur suwun = mulțumesc și *Sugeng sonten* = bună ziua.

Prima dată când ei îmi mărturiseau că vorbesc javaneză (limba din Insula Java) eu înțelesesem „japoneză”!

★

Jurnalista Reny Susilawati, de la ziarul local „Surya”, mi-a luat un interviu și-a publicat un scurt articol despre seminarii pe data de 24 mai.

Uite, mă gândeam, prin presa indoneziană nu mai fusesem citat.

Zusana, Hendrea, și Jozua se amuză în argou (*basa walikan*). Cică soldații indonezieni, în timpul revoluției, grăiau pe dos, să nu-i înțeleagă olandezii:

makan (a mânca) → nakam

tidak (nu) → kadit

tidak makan (nu mănânc) → kadit nakam

sepatu (pantofi) → utapes

Dar există și excepții:

Sepeda (bicicleta) → edapes

Polisi (poliție) → silup

Și eu, în copilărie, mi-amintesc jucându-mă și anagramând cuvintele sau transformându-le.

De pildă, spuneam:

– Ce ești, nagâț! nagâț fiind citirea inversă a termenului „țigan”, ușor deviată.

Sau vorbeam păsărește: adăugând *pa, pe, pi, po, pu, pă, pî*.

Mașină → Mapa-șipi-năpă.

Iar, mai complicat: înseram consoana „p” după fiecare consoană a cuvântului, iar după fiecare vocală silaba corespunzătoare din lista anterioară.

★

Degustător culinar am ajuns, cumpăr un fruct cu scoarța ca de șarpe (*salak*); și altul galben, cu țepi, miros puternic de nu-l poți suporta, și sâmbure mare (*durian monthong*).

Mâncăruri exotice indoneziene

Mașină → Mp- pa-șp-ipi-np-apă.
Inspirați din rebus.

Zusana intervine că și ei au varianta cu silabe, în loc de „p” folosesc „v”:

aku pergi → avakuvu pevergivi.

Pe urmă dulcețării (*perut ayam* = pipote de pui , *pasum bicang*) doar din curiozitate de-a gusta.

În fond, pentru organism, e sănătos să schimbi des meniul.

★

Jozua vorbește și chineză.

10% din populație sunt chinezi.

Ricșă = *becak* (în indoneziană) = *san lan* (în chineză, traducere mot-à-mot: vehicul cu trei roți).

★

Am intrat în magazinul de muzică „*Kawan*” [prieten] din Malang. Ascultăm un stil de melodii numit *dangdut*; de Inul Daratista, și cântece malaeziene „*Cîndai*”, de Siti Murhaliza.

Să mai vii pe la noi!

În mașină servim un fel de pâine cojită, numită *samiler*, precum cartofii prăjiți felii, făcută dintr-o plantă *kasava*.

★

Simbolul Universității STIKI este un vultur, în indoneziană „*elang*”.

E = expert; **L** = loial; **A** = activ; **N** = naționalist; **G** = gentil.

★

Cea mai veche stradă din Malang este Jalan Igen, cu un muzeu militar.

★

Pe jacheta alb-albastră, primită cadou de la universitate, era tipărit: *Cyber Campus STIKI Malang*, iar pe spate un vultur.

Deci... campusul cibernetic.

***Autorul primind cadou o bluză indoneziană,
pe lângă cămașa pe care o poartă***

Pe medalia, cu dantelă alb-roșie (steagul indonezian):
To Florentin „a blessing indirguise” to have you here
[Lui Florentin o binefacere, travestită de a te fi avut aici]
Gripa aviară adică virusul H5N1, a fost reperată și în
Indonezia. Decedaseră 37 păsări până la sfârșitul lunii mai
2006. (Nici România nu e mai „prejos” la acest capitol).
În lume făcuse 125 de morți.

Mirajul oriental

Pe 23 mai 2006, într-un van cu ritmuri orientale la
radio, ca într-un basm cu dragoni, sunt condus la aeroportul din
Surabaya, 100 km de Malang.

Zăresc, de la fereastra mașini, Muntele Anjasmoro,
localități curate și însorite, și orezării cu multe ronduri de apă.

Șoferul universității, Ayub Wibisono, la volan.

Mușc din fructele astea exotice, unele-mi dau
constipație, altele diaree!

Suzana mărturisește că „Smarandache” nu arată a nume american. Dar, auzind că vin din New Mexico, au crezut că locuiesc în Mexic (nu SUA).

★

Un cântec celebru la radio în javaneză, „*Sri, ndhang balia!*” (Sri = nume feminin) [Sri, întoarce-te!], de Sony Joss. Iar altul „*Sri, minggat!*” [Sri, pleacă de-aici!]

Sunetele astea subțiri, ciudate care-ți dau vraja, mirajul îndepărtării...

Sony Joss a scos mai multe albume: „Hujan duit”, „Stasiun balapan”, etc.

Orașul Sidoarjo, renumit pentru raci, crabi.

Brigade Infantri [Brigada de Infanterie].

★

Profesorul de fizică Heru Budiono, de la Universitatea din Malang, și Prof. Dr. Ir. Kuswora Setiawan, de la Universitatea Sekolah Tinggi Teknik din Surabaya mă invitaseră să conferențiez și la ei, dar n-am mai avut timp – planificasem plecarea în Bali.

M-am întreținut și cu Prof. Dr. Ir. Budionp Mismail, atașat cultural al Ambasadei Indoneziene în Thailanda.

★

Căldura asta te moleșește, nu poți face nimic.

Orașul crocodilului

Surabaya, oraș foarte cald, port, având ca simbol un crocodil. Sura (*Suro*) = rechin, iar baya (*boyo*) = crocodil.

★

Un turist francez, ajuns în România, îi destăinuia lui Nicoară, prietenul din Phoenix-Arizona, că în Europa cu cât te-apropii de la vest la est, oamenii devin mai amabili și prietenoși (dar mai săraci).

★

Zusana, Jozua, Hendrea erau tineri (sub 30 de ani). M-au întrebat cum se zice „Te iubesc” în românește, franceză, spaniolă pentru colecția lor lingvistică.

Ei mi-au dezvăluit în alte limbi:

Aku mencintaimu (indoneziană)

Wo ai ni (chineză)

Kula trisna sliramu (javaneză)

Watashi to anata aishimasu (japoneză)

Ne-am luat rămas bun.

– Să mai vii pe la noi!

★

Cu Merpati, companie aeriană locală, de la Surabaya la Denpasar, capitala Insulei Bali, vestită pentru turism, a doua în Pacific (după Hawaii).

Primisem numărul 10E pe bilet, care nu exista în avion. M-am așezat pe 10D, chiar în ușa de urgență.

Stewardesele cu rochii lungi, grenă, despicate într-o parte să se vadă lungul piciorului, sexy, părul negru prins în coc.

35 minute zborul, dar am primit cutiuțe cu mâncare și apă.

Keluar = ieșire.

★

La aeroport, pe insula Bali, m-a așteptat David Handriyanto, fratele lui Vic, cu șoferul său.

Urarea de bun sosire: *Bandar Udara Ngurah Rai*.

Am luat-o pe strada principală, Legian. Bali se află la 8 grade sud de ecuator.

Firme japoneze. Restaurant german. Europeni, căsătoriți cu localnice, deschid afaceri aici.

Consulatele American și Australian.

Vestita plajă Kuta (precum plaja Waikiki din Honolulu).

Autorul pe Insula Bali

★

Circulația în Indonezia, precum și-n Thailanda, Singapore, Malaezia... pe partea stângă.

Bali și-a păstrat religia hindusă. Fiecare casă are un templu mic pentru rugăciune, denumit *Sanga*.

Toate celelalte insule s-au convertit la islam.

★

David vrea să investească în Vietnam și Thailanda, țări care cunosc un spor economic, în vreme ce China începe să devină scumpă.

★

Mănânc *Krupuk* (făcut din plante, și de culoare albă).

Comerțul cu sex

Bali avusese o zi de curățire spirituală, *Nyepi*, în martie, când totul este închis, iar cine iese afară din casă este oprit!

★

O parcare numai de motorete, parc-ar fi un câmp de răgăcii negre.

★

Taxiurile claxonează să-ți atragă atenția...toți pe trotuar trag de tine, te-ntreabă de unde ești ?

– *Scuse me, boss...* [Scuză-mă șefule...]

Eu mai mult căscam gura pe la vitrine, mergând alene sub toropeala soarelui.

– ... *Massage?... Young lady?...* [Masaj?... O femeie tânără?...]

Prostituția e interzisă, dar se practică pe ascuns (50-60 \$ pentru o oră de... amor).

În Bangkok, capitala Thailandeii, există o stradă legală, numai cu prostituate. Comerțul sexului e-n floare acolo. Dar se fac și escrocherii. Un tânăr (cică-i fapt real) s-a dus cu o prostituată la un hotel, unde tipa i-a pus prafuri în băuturi și l-a adormit. S-a trezit dimineața într-o cadă cu apă și gheață în baie, cu fire electrice pe corp, iar în fața lui pe un perete mângălit: „Cheamă salvarea!”. Ce se-ntâmplase? (Îi luaseră un rinichi...) Și-n România la mare citisem cum niște vagaboande i-au adormit pe doi nemți și i-au furat.

★

Plaja Kuta are o lungime de 5 km și e vestită în lume.

★

Văd monumentul dedicat bombardamentului din 12 octombrie 2002, când o mașină încărcată cu exploziv a parcat lângă un bar plin de occidentali, „Sari Club”, și-a explodat.

{În aeroportul din Hong Kong, unde așteptam avionul spre Jakarta, un American mă sfătuiuse să evit plaja Kuta... nesigură...}

Altă bombă mai mică s-a deturnat în 2004 la Cafe Mentega-Jimbaran...

★

Sorb o bere în restaurantul Sidoi (1 \$).
Când îți mulțumesc, parcă fac rugăciuni localnicii.

Atmosferă mieroasă

Agenția de Voiaj Wirosana îmi desemnează un șofer cu mașina sa, pe care-l închiriez 12 ore pe zi, pentru suma de 350.000 Rp (~39 \$). Dacă depășesc timpul mai plătesc 35.000 Rp/h (~ 4\$).

Deci pot cotrobăi insula Bali (5.581 km² și 2,9 milioane locuitori) în lung și-n lat.

David îmi indică zilnic ce obiective să vizitez.

★

Schimb 160 \$ la rata 1 \$ = 9.150 Rp. Dar bancnotele cu seria CB mi le refuză (cică-s vechi), altă bancnotă era puțin cam ruptă, și una respinsă de mașină.

La Banca Danamon din Denpasar funcționarele în costume verzi ori portocalii. Mi se oprește comision 0,9%.

★

Șoferul Katut mi-atrage atenția să pun centura: *Problem Police!* exclamă.

Nu prea știe engleză, dar ne-nțelegem.

Muzică balineză la radio.

(Limba din Bali e diferită de cea din Java și alte insule, dar toți vorbesc Indoneziana Bahasa).

Cúlturi animiste

Multe statui de elefanți.

Cartierul Sanur.

Atâta verdeață în jur... de parc-am trece prin junglă.

Fru-mooos... superb... Atmosferă mieroasă de orient...

Galerii cu artă hindusă.

Instalat comod în taxi, admir peisajul.

O aromă în aer – parcă mă lăsam fermecat...

Atâtea statui de piatră de-a lungul străzii, iar în temple sunt îmbrăcate în pânzetură (numite *poleng*). Hinduismul balinez e amestecat aici cu credințele locale, așadar deviat de la cel indian.

Foarte religioși, se roagă în fiecare dimineață la Sanga.

Șoferul mai rupe fraze simple, scurte pe englezește.

Conform tradiției femeile sunt obediente bărbaților.

Unii și unele fac turism pentru sex (în baruri de noapte se-ntâlnesc; prin case de toleranță e mai riscant).

★

Conform credințelor hindusă și buddhistă există o lege și ordine cosmică (*dharma*) care se aplică tuturor.

★

Mă luau și duceau de la un aeroport la altul, cunoscuții mei, ca pe-un bagaj.

Călător internațional sau „globtrekker” (așa mă „califica” poetul Eugen Evu în a sa „*Provincie Corvină*”).

Aștern cât mai repede pe hârtie, în timpul vizitei sau imediat după, ca să nu uit. Să prind impresiile cât sunt proaspete, calde, să nu pierd detaliile.

La bătrânețe, care se-apropie pe neprins de veste, să le recitesc în toiag și-adus de șale: ia iute, domne, cât am străbătut eu...

★

În orașelul Borang, între 8:30-10:30 dimineața când e puțină răcoare, un spectacol de Dans înlănțuit, 50.000 Rp (~5,5 \$). Broșuri în 12 limbi. În mitologia locală Borang este un animal ce reprezintă binele, iar Rangda un monstru ce reprezintă răul.

Dansul exotic întruchipează eterna lor luptă, niciodată terminată.

99% spectatori străini în amfiteatru, fotografiau, unii atât de tatuși de parcă erau gușteri sau leoparzi, alții cu chelii roșii.

Încep prin bătăi de tobe, gonguri, dansatorii legați la cap cu eșarfe roșii. Desculți toți.

Dansuri înlănțuite pe Insula Bali

Amintindu-mi de Hawaii: coronițe de flori galbene-n păr, maramă, salbe la gât, fuste verzi, brăuri aurii... mai mult din mâini, palme, degete mișcând...

Răul și Binele vor conviețui ca-n paradoxism contradicțiile...

Niciodată Răul nu va fi învins, fiindcă fără unul, celălalt nu ar putea supraviețui.

Pe scenă bărbați negricioși cu flori la ambele urechi.

Întreb o familie din fața mea, de oameni grași, mari, și albi: ce limbă vorbesc ?

Balinezii cred în culturile animiste (duhuri / spirite ale plantelor, animalelor).

Leul, reprezentând spiritul pădurii, transformat în zeitățe protectoare, luptă împotriva vrăjitoarei Rangda. (Posibil

ca acesta să fie inspirat din dansul leului pentru îndepărtarea spiritelor rele jucat în timpul Anului Nou Chinezesc.)

★

Avem programul zilei pe ore, făcut de David, și ne țineam exact de orar. Robot uman am devenit și mă bucur, simt că timpul nu trece degeaba.

Pădurea maimuțelor

Mergem nord, spre Ubud. Străzi înguste.

Prin păduri trăiesc șerpi veninoși, cu mușcături mortale. Ți se-ncrețește pielea imaginându-i...

Ular = șarpe, *Taman* = grădină, *Taryan* = dans.

★

Ajungem la Pădurea Maimuțelor. 10.000 Rp (~1,1 \$) intrarea.

În Pădurea Maimuțelor

Micuțe, prietenoase maimuțele pe cărare.

Dau lăbuța. Unele te trag de pantaloni – vor banane. Puiul o ține pe maică-sa de coadă. Nu le e frică de oameni. Iau o banană și o-ntind unei maimuțe, apoi o ascund, iar o arăt. Maimuța scrâșnește cu dinții strânși sărind la mine. Intervine paznicul parcului... să nu enervez animalele că mușcă...

Așa mă jucam la Bălcești cu Felix, câinele meu alb ca o vulpe.

Un panou în engleză, chineză, și japoneză.

Kera (indoneziană) și *Bojog* (balineză) = maimuță

Un fruct *sinkong* place acestor maimuțe (denumirea lor latinească: *macaca fascicularis*). Bananele mici îs mai aromate și gustoase decât cele mari.

★

Pura (balineză) = templu.

Mergem în Templul *Dalem Agung*.

Florentin Smarandache la Templul Dalem Agung

Lăsăm o donație, dar pentru a intra, îmbrăcăm fustanele verzi (numite *sarung*), legate c-un brâu galben.

Hindușii se roagă cu palmele deasupra capului.

Văd maimuțe și-n templu, se plimbă-n voie, se cațără pe monumente.

Statuia lui Arjuna, cu arc și săgeata, erou epic din „Mahabharata”, epopée indiană creată în sanscrită în anul 200 î.C., structurată în 18 cânturi (totalizând peste 200 000 versuri) despre războaiele dintre Kaurava și Pandava (perioada vedică).

Altă mare epopée indiană este „Ramayana” (primele secole î.C.), care povestește viața Regelui din Ayodhya (Rama), ce-l încarnează pe Vishna (zeu din triada hindusă, alături de Brahma și Siva, el reprezentând conservarea universului).

★

Plăteam parcările peste tot [2 000-3 000 Rp (= 0,2-0,3 \$)].

Pe drum văd firma unei companii cu piese de automobile, Dynamo (uite... echipa Dinamo București, rivala dintotdeauna a Universității mele Craiova).

Peștera Elefanților

Denumită Goa Gajah – în localitatea Gianyar.

Râul Petanu (numit și Râul Elefanților).

În mod paradoxist, n-au existat elefanți la Bali, ei au fost importați din Sumatra pentru parcuri zoologice.

Statuia zeiței buddhiste Hariti, protectoarea copiilor.

Peștera este un loc de meditație începând din sec. 11.

Elefanții, când simt că li se apropie sfârșitul, se retrag în grote și mor!

Două piscine.

Rugăciune buddhistă în Peștera elefanților

Sapta gangga = fântâni sacre unde te speli pe mâini și pe față înainte de rugăciune.

Autorul la fântânile Sacre pe Insula Bali

(Repet și eu ritualul după ghidul meu.)

★

Această diversitate abundentă de culturi, tradiții, porturi e nostimă. Creează curiozitate, interes, și surprinde sufletul.

★

Pe șosea stâlpii sunt îmbrăcați pentru ceremonia hindusă Galungan. Rămâi fascinat de mirajul balinez.

Pancarte și cărți cu Che Guevara.

★

Scriam seara, după vizite, concentrându-mă, destăinuindu-mă, însă deseori, epuizat, adormeam buștean.

Îmi iau notițe mereu pe-un carnețel cu șine, pe care-l țin lejer în buzunar (și-un pix mic).

Sentimentele și cunoștințele acumulate trebuie destănuite până nu se răcesc.

Nici în vacanță n-am vacanță, trebuie să mă documentez, să citesc, să studiez. N-am timp (să-mi permit) să răsufli.

Doar în România mă relaxez, când mă-ntâlnesc cu prietenii.

Templul Mamă (Besakih)

Referitor la conferințe: ăștia vor toți aplicații în practică (am subliniat), fiindcă filozofări, teoretizări se pot face în orice domeniu – dar la ce folosesc?

Mă americanizez din acest punct de vedere (pragmatizez), dar așa-i mai normal.

Plouă spre Muntele Batur.

Păduri de bambus! (pentru mine ciudate).

Vulcanul Kintamani. Cenușă, gaze emanând. Intrarea pe mașină: 4.000 Rp (~0,45 \$).

Cinez la restaurantul din vârf, care are o largă panoramă asupra caldeirei (depresiunii) vulcanului (aflat la 1.717 m altitudine) – îți vine amețea să privești în jos.

Autorul cu Vulcanul Kintamani în spate pe Muntele Batur

50.000 Rp (~9,5 \$) dar taxe... 21%.

Localnicii folosesc o masă mare, pe care stau ciuci, și deasupra o masă mică pe care se pun bucatele.

★

Ceață. Serpentine pe munte spre Templul Mamă (Besakih), precum la Cotoșmanu în Vâlcea mea.

Pura Besakih este construit pe Muntele Agung la 1.000 m altitudine.

Simbol al trinității.

Deseori au loc ceremonii aici.

Ridicat la venirea hindușilor, din India, Besakih devine centrul ritual al Regelui Gelgel în sec. 14, după cucerirea insulei Bali de către Regatul Majapahit.

Următorii regi au adăugat noi construcții.

★

Flori și un băț aprins (*canang*) pentru noroc în religia hindusă.

★

Un ghid care explica în franceză.
M-am luat puțin după grup, s-ascult și eu.
15.000 Rp (~1,7 \$) intrarea în templu, plus 5.000 Rp (~0,6 \$) închiriatul unei umbrele (ploaia mărunț continuu).
Aici trebuie să plătești și când rogi pe cineva să-ți facă o poză cu aparatul tău.

★

Când m-am întors de la templu, șoferul dormea, sforăia în cabină.

★

Pe cărări de munte femei cu legături în cap (precum țărăncile române: mamare de la Gorunești purta banița cu mâncare pentru oamenii care-i avea cu ziua la săpat).

★

Japonezii au mari afaceri cu indonezienii. Observ motocicletele și mașini: Suzuki, Toyota, Honda, Mitsubishi grămadă.

★

Trafic de droguri. Mulți străini (în special australieni) umplu închisorile balineze.

★

Vizitez grăbit, / mănânc grăbit, / citesc grăbit. / Nu-mi ajunge timpul – / nebunul asta.

★

Discotecile sunt pline de viață noaptea, între 12 și 4 în zori de zi. *Double 6* (denumirea unei străzi cu multe discoteci). *Musrom* este una renumită.

★

Guvernul francez nu acceptă vânzarea de companii franceze. Analog guvernul polonez, etc.

Sunt acestea semne de neglobalizare ?

★

Soția lui David vorbește, surprinzător, franceza. A lucrat la un centru cultural francez din Indonezia.

23.05.2006

Broaștele țestoase indoneziene

Purtam la mine permanent celularul lui David și adresa - în caz că mă pierd pe insulă.

★

Vânzătorii, disperați să câștige un ban, devineau enervant de insistenți. Ca-n India și China, unde-s populații multe și comerț mare.

– Hai, cumpără de la mine, n-am vândut nimic astăzi. Îți dau mai ieftin...

Te roagă... Parcă ți-era milă de dânșii...

La tocmeală prețul lor îl împărțeau la doi, și mai adăugai vreo 10%.

Planificasem în jur de 100 \$ pe zi să cheltuiesc. Mai aveam și cărțile de credit americane valabile în orașele mari, dar numai în caz de urgență.

1 l benzină = 4.500 Rp (~0,50 \$) [s-a dublat într-un an].

Case joase.

Un hotel, Four Seasons, cu peste 100 \$ pe noapte, unde poposesc turiști japonezi bogați. Galeria Nugras.

★

Azi politica e leader în societate.

Dacă te manifesti de stânga, te-njură cei de dreapta, dacă ai simpatii de dreapta, te-njură cei de stânga, iar dacă te situezi la mijloc (centru) ca mine, te-njură și-unii și-alții!

★

Ai bani, e frumos oriunde; n-ai bani, e urât.

★

De la Tanjung Benoa cu șalupa, 20 minute, la Deluang Sari, pe Insula Broaștelor Țestoase, 30 \$.

Autorul pe șalupă la Tanjung Benoa

Aruncam pâine la pești colorați și zebrați. Fundul bărcii avea geam, se vedeau coralii la 1-2 m adâncime, mai șterși decât cei din Australia de lângă Cairns.

Crescătorie de broaște țestoase, vreo 40 în trei bazine alăturate.

Cea mai groasă și mare, în vârstă de 50 ani, cântărește 70 kg, și are 1 m lungime de la cap la coadă, numai carapacea 80 cm. Vândută costă 60-70 mii dolari.

Face parte dintr-un proiect al guvernului. Când puii se măresc, li se dă drumul în ocean.

Broaștele țestoase erau aduse drept cadouri pentru familiile regale în vremuri precoloniale. Fuseseră folosite și ca mediatori sociali în relațiile sociale, dar și sacrificate zeilor în

ritualuri. Doar 2 – 10% dintre ouăle lor supraviețuiesc. Fiind pe cale de dispariție, broaștele țestoase sunt protejate de lege (păstrarea sistemului ecologic).

Pe Insula broaștelor țestoase

M-așteptam ca toată insula să fie numai broaște, așa cum vizionasem pe Canalul Discovery cândva.

Un piton de 2 m mi-l pune îngrijitorul de gât... rece se-ncolăcește tare de mână, și mă strânge cu niște mușchi ca ventuzele, de trag doi inși de el ca să-l descleșteze.

Un pelican.

Cu capu-n jos un liliac, parcă-i spânzurat de picioare.

Arici. Iguana. Dragonul Komodo. Vulturul de mare. O maimuță legată cu lanțul de copac.

La plecare am lăsat ceva donație pentru animale.

★

Unii schiau pe apă. Alții zburau cu aeroplane, trași c-un cablu de bărci cu motor, și pe urmă parașutau.

Mi-era frică să nu explodeze vreo bombă zilele astea... am evitat cluburile de noapte, fiindcă fuseseră ținta atacurilor anterioare.

Autorul, cu un piton

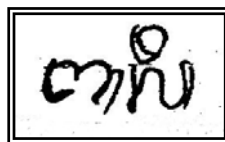
Autorul cu o pasăre exotică numită „tucan”, pe braț

Florentin Smarandache ținând pe degete un lilic

★

Balinezii folosesc un alfabet diferit. De exemplu „Bali” se grafiază așa:

Minum = a bea; *Mau* = a vrea.

★

Industria turismului: face tot ce poate pentru atragerea vizitatorilor.

Prostituție în Kuta, droguri în Seminyak.

★

Ființa umană s-a adaptat și identificat mediului înconjurător (ecologic).

★

Omul înțelept gândește invers (împotriva curentului).

★

Mai multe feluri de masaje se practică pe insulă:

- reflexologie, privind zonele de reglare la nivelul tălpilor, picioarelor care-s în legătură cu anumite organe;
- aromoterapie, folosind uleiuri aromate, pentru relaxare.

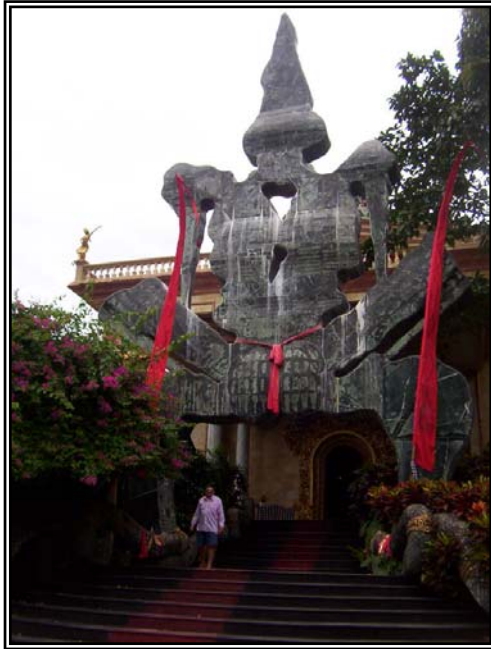
★

Singa Padu cu un templu.

Centrul de Artă Suryak.

★

Muzeul Renascentist Blanco

cuprinde opera lui Don Antonio Blanco, și este situat în Campuan, Ubud (pe insula Bali). Don Antonio Blanco s-a născut la 15 septembrie 1911 în Manila (Insulele Filipine), originar fiind din Catalonia (Spania). Termină studiile la Academia Națională de Artă din New York, iar în 1952 se stabilește în Bali.

Regele din Ubud îi dăruiește

două hectare de pământ, unde-și construiește casă, muzeu, studiou, galerie.

Se căsătorește cu Ni Ronji, balerină renumită din Bali, cu care face trei fete (Tjempaka, Orchid, Maha Devi) și un băiat, Mario, născut în 1962, ce devine și el pictor.

De trei ori bate gongul pentru fiecare vizitator. Papagali la intrare.

Grădina include un arbore Banian gros, bătrân de 50 de ani, și-o pagodă (templu hindus în formă piramidală) cu 12 niveluri (acoperișuri, de fapt).

Galeria de artă are multe tablouri cu rame din lemn, aparent trunchiuri neîngrijite, dar foarte artistice.

Multe nuduri. Picturi nebuloase. Obsedat de sex, de corpul femeii.

Sânii ca niște butelcuțe de lapte. (Un tablou cu țigări naturale lipite).

Schițe.

Maestro și-a făcut singur muzeu și expoziție, n-a mai așteptat de la alții. Intrarea este ca-ntr-un palat.

Curatoarea ne-a prins o floare în păr la toți admiratorii din galerie.

În locul sexului femeii e desenat un fluture. Sâni goi.

Există și-o cameră erotică... femeia masturbându-se cu degetul... ori cadânele masturbându-se în harem cu lumânări fiindcă sultanul se dedica numai câtorva favorite sau noilor fete aduse, neglijând pe celelalte.

Totul artistic: clădire, grădină, pavilioane. În așa peisaj de basm, înconjurat de-atâtea flori tropicale, parcuri și păsări ciripind, climă caldă...n-ai altceva de făcut decât să pictezi. E o frumusețe.

Mi-ar fi plăcut să trăiesc la tropice.

Mai are și poante, de pildă: câte sticle sunt în tablou (și pe rame) desenate ?

Studioul său tot la parter.

La etajul doi o terasă, plus statui proiectate de Don Antonio Blanco. Artistul a primit titlul de noblețe „Don” [precum în engleză „Sir”] de la Regele Spaniol Juan Carlos. A trăit 88 de ani.

Cum să atingi Nirvana?

Sfaturi paradoxiste pentru călători (din Ghidul Natural pentru Bali):

- cea mai bună parte a călătoriei are loc când lucrurile nu se desfășoară precum fuseseră planificate;
- ia-o la stânga când cineva te sfătuiește s-o iei la dreapta;
- preferă străzile mici, în locul celor mari;
- vorbește despre viață cu sătenii care înțeleg foarte puțin limba ta;
- vizitează cât de puțin poți, în cât de mult timp!

★

Cum să atingi Nirvana?

Să te uiți pe tine însuși, și să-ți înfrânezi toate poftele și dorințele.

„Urmează fluturele sau omul bătrân cu un zâmbet”, grăiește o butadă locală.

★

Insulele Java și Bali sunt despărțite printr-o strâmtoare de numai 2 km lungime.

★

Cercetările arheologice au descoperit urme ale așezărilor umane în Bali, de-acum 2.000 ani. Emigranții austronezieni din sudul Chinei au poposit în arhipelagul indonezian acum 4.000 de ani.

Cultivarea orezului s-a introdus în jurul anului 600 î.C., odată cu adoptarea vietnameză de bronz Dong Son.

Religia hindusă a fost adusă de negustorii indieni acum 2.000 de ani.

★

Adolescenții poartă tricouri cu slogane precum „anti-capitalism”, „anti-militarism”, și se frezează în stil *punk* (părul vopsit în multe culori, ori tunși lateral și lăsat creastă în vârf).

★

Rata divorțurilor e foarte mică (sub 5%), spre deosebire de Occident unde procentul depășește 50%. Femeile balineze îndură cât pot spre a menține căsătoria. Cele care nu pot naște sunt tratate drept co-neveste deoarece un bărbat poate să aibă mai multe soții (iar la sate 10% dintre bărbați sunt poligami).

★

Auzi și-n Bali muezin-ul chemând musulmanii la rugăciune, deoarece există o comunitate redusă, islamică, formată din imigranți sosiți de pe celelalte insule pentru a lucra în bisnisuri legate de turism.

★

Dansuri locale: *wayang wong*, *baris gede*, *kecak*, *barong*, *legong*, și cel mai popular *joged*.

★

Pescarii în nordul balinez sunt printre cei mai săraci. Au crescătorii de raci, scoici (pentru perle) și culeg corali. Unii pescuiesc cu cianidă – în loc de năvoade.

Alții s-au specializat în prinderea peștilor ornamentali (pentru acvarii).

Coralii sunt formați din mii de polipi, animale gelatinoase, care extrag calciul din apa mării și construiesc schelete calcaroase. Acestea adăpostesc algele *Zooxanthellae*, care produc oxigen și mâncare pentru polipi (algele și polipii trăiesc în simbioză).

Recifele de corali devin și creșe pentru pești și alte specii marine. Efectul de seră, care afectează planeta, și poluarea apelor, au dus la deteriorarea coloniilor de corali.

★

M-am întors seara acasă la David.

Am trecut pe lângă Monumentul Independenței. Ultimul rege al insulei Bali, înaintea unirii cu Indonezia, a fost Ngurah Rai.

★

Întinse câmpuri de orezării, separate prin canale de apă în parcele mici. Am bătut insula asta de la un cap la altul.

Acasă la David, soția și fiica lor cea mare, în Denpasar

★

Templul Tanah Lot, cu-o piață în față. Biletul de intrare: 15.000 Rp (~1,66 \$). Șarpele este considerat sfânt, reprezentat și-n motive artistice.

★

Gust suc de *tamarind*. Nucile de cocos grămadă pe jos, ca dovlecii la noi.

★

Lemn pietrificat.

Tatuajele costă între 10 și 25 \$.

Wanita = femeie; *Pria* = bărbat

★

Seara am oprit la Plaja Jimbaran.

Baie. Masaj pe nisip.

Societatea balineză

În filozofia hindusă, din varianta balineză, pacea și libertatea se obțin printr-o armonie triplă (*Tri Hita Karana*):

- dumnezeul a creat natura și conținutul ei;
- natura oferă hrană și tot ce-i necesar pentru ființele umane;
- ființele umane au obligația să întrețină natura, să construiască temple, să țină ceremonii.

★

Precum în India, societatea balineză se-mparte în următoarele caste:

- *brahmană*, descendenți din Danghyang, Nirartha și Astopaka
- *ksatria*, descendenți din foști regi;
- *waisak*, descendenți din rude ale conducătorilor și din negustori;
- *sudra*, descendenți din muncitori, țărani.

Primele trei caste mai sunt denumite și *triwangsa* (trinitate de caste), iar ultima, *jaba* (intruși, pleavă).

Căsătoriile inter-caste nu-s apreciate de rudele partenerului castei mai înalte, și pot crea probleme.

Fetele la căsătorie cer sfatul părinților.

Similar opoziției Yin și Yang din filozofia chineză, există și-n filozofia balineză: *pradana* (pentru feminin) și *purusa* (pentru masculin).

Dar *purusa* domină societatea în Bali. Proprietatea se transmite pe linie patriarhală, iar dacă în familie nu există fii, moștenirea o primește soțul uneia dintre fiice.

★

Un pictor contemporan renumit este Ida Bagus Made.

24.05.2006

Spectacol ciudat

În aeroportul din Denpasar patru marionete din epopeile Mahabharata și Ramayana.

★

Artă rattan: mese, scaune din împletituri de plante, pomi. Un fel de artizanat.

Sau din vegetale numite *enceng, kondok*.

★

Limba și literele balineze derivă din sanscrită.

★

Compania aeriană Garuda mă duce înapoi pe insula Java, în orașul Yogyakarta, care-i un sultanat autonom.

1h, 511.000 Rp (~57 \$).

★

Pe lângă Anul Creștin 2006 avem și Anul Musulman 1427 H, și Anul Chinezesc 2557.

Deci fiecare sărbătorește din punctul de vedere al credinței sale religioase.

Musulmanii se duc în pelerinaj la Mecca.

Anul Nou Chinezesc este sărbătorit după solstițiul de iarnă în ziua celei de-a doua luni pline.

În timpul președinției lui Suharto în Indonezia cultura minorității chineze a suferit restricții. Astăzi e revitalizată.

Tradițiile chineze includ: arte marțiale, dansul Barongsai, muzica în genul Kecapi, costume, etc.

★

Un pictor contemporan care îmbină eclectic exoticul indonezian cu experimentalismul postmodern: Stefan Buana (n. 1971), dând naștere unor hibride surprinzătoare.

★

Spectacolul Debus din localitatea Bantem – imaginile sunt ciudate, oribile:

- înfigerea de ace lungi de metal în propriul corp;
- mersul cu tălpile desculțe pe cărbuni aprinși, roșii;

- culcarea pe pături de cuie ascuțite;
- acceptarea de a ți se lovi corpul cu ciocane.

Conform unor convingeri orientale, suferința este binefăcătoare, întărește corpul și spiritul.

★

Băuturi medicinale, preparate din sânge de cobra, pot vindeca în mod natural malaria, lepra, astma, reumatismul, diabetul, bolile de piele, de inimă, tensiunea arterială printr-un tratament de 3-6 săptămâni.

În Java trăiesc cobra albă și cobra regală, iar în Kalimantan cobra cafenie.

Cobrele sunt decapitate, sângele scurs într-un vas, unde se mai adaugă fierea reptilei, suc de citrice, miere, rădăcini subterane de plante, și vin din fructe. Aceasta este băutura orientală miraculoasă.

Corpul șarpelui se mănâncă – are gust de găină (!)

Negustorii de șerpi au o „piatră magică” și o așază pe mușcătura de la reptilă, vindecându-se (probabil că piatra absoarbe veninul, ori provoacă secretarea de anti-venin). Musulmanii care duc o viață pură sunt imuni la otrăvuri – afirmă mitologia islamică.

★

Am cumpărat o carte tipărită în India, „Terapii alternative”, de James Dallas Jardine, 2003. Spicuiesc din ea:

- factorii mentali și emoționali contribuie la succesul bolilor;

- fă pace cu tine însuși;
- schimbă-ți atitudinea;
- ai răbdare;
- mintea poate vindeca trupul;
- lecuirea prin râs;
- autosugestia: insuflarea de afirmații pozitive despre sine, în mod repetat, până ele sunt însămânțate în subconștientul tău ori în mintea cauzală [în timp de șase

săptămâni obții rezultate]; schimbarea gândurilor, atitudinilor, situațiilor, sentimentelor, acțiunilor, iubirilor, vizualizărilor în scopul înhămării minții tale, spre realizarea țelului propus;

- metoda antroposofică (Steiner): bazată pe minte, emoții, fizic, spirit; corpul este împărțit în „poli” ce constau din funcții ritmice, metabolice, și cefalice, vindecare cu ierburi;

- kinesiologia aplicată;

- terapie Aura Soma: balansarea energiei corpului, folosind culorile, terapie vizuală;

- terapie auriculară: examinarea urechii, dacă-s semne de pete, defecte, și-apoi tratarea prin laser, ace, vibratoare, adezive, ierburi duce la însănătoșirea celorlalte organe;

- respirația: regulată, adâncă; se pot face exerciții de yoga;

- analiza limbii (ca în China) pentru aflarea bolilor în corp;

- chiropractica: pentru oase.

- terapia cu cristal: folosește densitatea sarcinilor electrice;

- măsurarea cantității de apă în corp (fiindcă apa este acid și bază, deci solvent universal);

- abținerea de la mâncare pentru a elimina toxinele (resturi metabolice, lăsate de bacterii, viruși);

- în medicina chineză veche bolile se împărțeau în cinci categorii, după proveniența lor: de la pământ, foc, lemn, metal, apă; de exemplu febra era considerată o boală de foc;

- atingerea stării Theta, când activitatea creierului este între activă și dormindă (în filozofia Zen); trebuie oprită mintea, încărcată de problemele zilnice, și-atunci apare conștiința artistului;

- analiza părului pentru a detecta debalansări minerale, care-nseamnă boală;

- observarea corpului, mișcărilor, vocii, privirii;

- iridologie = studierea tehnică a irisului și retinei ochiului pentru depistarea unor neregularități în corp;
- terapie în apă, terapie cu căldură;
- animalele domestice ca elemente de terapeutică pentru bătrânii singuri;
- cura de vitamine;
- masajul feței, al palmelor (pentru relaxare);
- psihodrama (terapia prin teatru);
- sauna;
- auto-motivare;
- *thalassoterapie*: folosind elementele mării (ozon, sare, apă);
- homeoterapie (fondată de Dr. Samuil Hahnemann): derivată din energia ierburilor, florilor, mineralelor, organelor de animale, scoarței de copac;
- se folosesc și bacterii, viruși, ciuperci, paraziți, dar morți ori inactivi pentru a stimula corpul să lupte împotriva infecțiilor (precum vaccinurile).

Spre Salatiga

M-a așteptat, la aeroportul din Yogakarta, Profesorul Peter Handoko, de la Universitatea Satya Wacana Christian din Salatiga, oraș la 2 ½ h depărtare. Peter predă cursuri de inginerie.

Silahkan = Vă rog; *Selamat jalan* = La revedere!

Siapa nama saudara? = Cum te cheamă?

★

Vulcanul Merapi tocmai erupe. Ceață și fum la 35 – 40 km. Satele, până-n 10-15 km de munte, au fost evacuate. Se poate urca până în satul Klaten, de unde se vede Merapi fumegând.

Api = foc,

★

„Cercul de foc” al Pacificului trece prin Indonezia, unde-s formați peste 129 vulcani activi: Merapi a mai erupt în 1944, arzând de vii 60 de oameni, și în 1930. Vulcanii au adus, paradoxal, și fertilitatea terenului agricol și depozite minerale. Cel mai mare, Krakatoa, aflat între Sumatra și Java, în Strâmtoarea Sunda, a explodat în 1883, fumul său ajungând până în Europa. Iar vulcanul din Muntele Aging (Bali) a explodat în 1963.

Animalele presimt mai bine ca omul catastrofele naturale, le poți observa când se agită și caută refugiu.

Aerul se încarcă de electricitate, gaze toxice, cenușa la izbucnire, vulcanul țâșnind ca un puroi al pământului, sau balon ce se sparge. Energia imensă, încorsetată înăuntru, răbufnește la suprafață.

Krakatoa, în 1883, a fost puternic la 13.000 de bombe atomice. S-a auzit în Australia și Africa. 65 de așezări umane au fost afectate, omorând 36.000 de oameni (2 km de insulă au dispărut).

(Alți vulcani măresc ori creează insule.)

Doar două zile a durat erupția, iar în 1927 a reizbucnit.

★

Peter îl știe pe Hagi [pronunță Haghi Gheorghii].

Discutăm noi: uite, mai de grabă ne făceam fotbaliști sau actori, câștigam mai mult. Ca profesori doar supraviețuim.

Peter a predat în Thailanda, la Institutul Asiatic de Tehnologie din Bangkok. A-ntâlnit acolo și un profesor bulgar.

Îmi dă de-nțeleș c-aș putea încerca.

★

Trei fuse orare în Indonezia.

★

Musonul bate șase luni dinspre ocean spre continent (vara), și șase luni invers (iarna).

★

Greu de condus mașina pe străzi înguste și mai ales în depășiri când trebuie să pătrunzi pe banda din sens contrar.

Jalan = stradă.

Salatiga este un orașel mic în zona muntoasă.

Fabrica de textile Damatex.

Șarete cu două roți și cal (numite *dokar*).

M-au cazat temporar la Casa de Oaspeți a Universității (*Wisma Tamu Uksw*).

★

Deși aproape de Ecuator, Indonezia are zone înalte (de pildă Muntele Jaya Wijaya, din Insula Papua) acoperite cu zăpadă.

★

Dr. Suryasatrya Trihandaru, profesor de fizică și matematici aplicate, care și-a luat masteratul în Germania și doctoratul la Institutul de Tehnologie din Bandung, și Peter Handoko, mă invită la un restaurant cu mâncare tradițională.

De la stânga la dreapta: dr. Peter Handoko, autorul, dr. Surya Trihandaru, și Vic Christianto

Apoi îmi prezintă campusul care are și-un laborator de nanotehnologie.

★

Mutat la Quality Hotel Wahid, cel mai înalt din oraș, etajul 6, camera 601.

★

Cele mai populare sporturi în Indonezia: fotbalul și badminton (joc precum tenisul, cu rachete ușoare, păstrând numele moșiei Ducelui de Beaufort).

★

Festivități tradiționale:

- Pasola, în Sumba, estul Nusatenggara, cu lupte cavalierești (sulițe, săbii) pe cai;

- întreceri de bărci (în formă de dragon) în Pontianak,

vestul Kalimantanului, când razele soarelui cad perpendicular;

- Nyale, în Lombok.

25.05.2006

***Excursie montană.
Vulcanul Merapi***

Am colaborat cu mulți creștini în Indonezia, care este țară musulmană.

***Cu Prof. Asye la
Vulcanul Merapi***

La televizor programe diverse din Australia, Franța, BBC News, pe lângă cele indoneziene.

★

Cu Surya și năbădăiosul fiu al său, plus Asye ne încumetăm să urcăm spre Vulcanul Merapi.

Închiriem un microbuz cu șofer a [300.000 Rp (~33 \$) pentru 6 ore]. Drum de munte cu multe cotituri. Surya și-a luat binoclul. Ca pasiune el predă și astronomia (pe lângă fizică).

Fermieri cu pălării vietnameze-n cap, lucrau aplecați pe răzoare.

Facem un popas lângă dugheana unui țăran care vinde limonade. Cumpăr o nucă de cocos, 3.000 Rp (~0,3 \$), verde și grea ca un pietroi că dacă-i dai unuia cu ea-n cap, îi spargi capu' de-l bagi în spital. Pe-asta o crapi numai cu ciocanul.

Bem sucul dulceag.

Ajungem la o platformă amenajată turistic, de-acolo nu mai putem să ne-apropiem de vulcanul care fumegă ca o țigară în scrum.

Intrăm într-o cârciumă unde gust *tapi arak* (alcool preparat din orez umed sau din *kasava* fermentate).

Pe porumbul copt se pune, în loc de sare ca-n România, un sos picant.

La întoarcere am oprit la Templul Buddhist Vihara Bhakti Suci, cu un iz strident îmbătător de mirodenii.

★

Am constatat surprins că răzoarele cultivate erau acoperite cu folii de plastic, prin care treceau doar tulpinile plantelor. Ingenios: contra evaporării rapide a apei la tropice și contra buruienilor (care se sufocă).

★

După trecerea pădurii de bambus, având multe specii de arbori, ajungem la Mănăstirea Catolică Godonov, cu 32 de călugărițe. Discutăm cu stareța, care-mi dezvăluie c-a servit și o călugăriță româncă aici, dar s-a retras în România fiind bolnavă de cancer și a decedat.

Templul buddhist Vihara Bhakti Suci

Cu o călugăriță la Mănăstirea Catolică Godonov

Există încă o catedrală catolică, Larantuka, cu 30 de călugări, în insula Flores.

Surya ne ospătează în casa lui, de pe strada Sumbawa, nr. 173, din Salatiga, pe care a cumpărat-o cu numai 7.000 €.

Pe mine mă pasionează fructele tropicale, deșantat ca un copil mic. *Frambosen* este o plantă cu boboci roșii ca de trandafir; se mănâncă frunzele, au gust acrișor.

Honna Arini Pahunip, soția lui, șefă la catedra de matematică a Universității Satya Wacana Christian, fierbe ceai dintr-un fruct roșu, tăiat bucățele, și uscat: mahkotadewa.

Salak = fruct; *Doktor* = doctor; *Sains* = știință; [neologismele intră în limba indoneziană prin pronunția lor în limba originară:

science (engl) = [*saiăns*](pronunția) = *sains* (indoneziană)].

★

Orez la orice masă.

La Mânăstirea Catolică Godonov

★

În nordul insulei Sumatra se consumă la ocazii speciale, câinii, pisici, și șerpi. Poftă bună!

★

Servim prânzul în Salatiga, la restaurantul culinar tradițional Elang Sari [Vulturul Esențial].

★

La televizor un canal numai de Super Fotbal. Faze de goluri la nebunie!

Mă-ntrebam cum s-ar evita în meciuri departajarea echipelor fără a se recurge la loviturile de la 11 m (după prelungiri)?

a) Ce-ar fi să se introducă două sau mai multe mingi în joc în același timp? Și care echipă a băgat primul gol e câștigătoare.

b) Ori să se mai adauge o pereche de porți, fie lateral, fie una lângă alta? Ori, să se mărească porțile pentru a fi mai ușor să marchezi goluri?

c) Ori variantele anterioare combinate?

★

Cele mai mari insule indoneziene sunt: Sumatra, Java, Kalimantan, Sulawesi, Irian.

Conferințe de logică și fizică cuantică

Pe 24 și 26 mai 2006 am repetat prezentările din Malang despre Logica Neutrosofică, și Teoria Dezert-Smarandache, la Universitatea Kristen Satya Wacana din Salatiga.

În jur de 40 de inși. Sala plină. Mulți studenți de la electronică folosind logica fuzzy.

Sosise între timp și Vic Christianto din Jakarta, prilej de schimbare a multor opinii în fizica cuantică.

Participanți la seminarul științific din Salatiga

Studenti de la Universitatea din Salatiga

Dintre profesori: Dr. Matias Hwb (cu studii la Universitatea din Texas la Austin), Wahya (economist, care m-

a topit cu întrebările), Theo van Beusekom (inginer olandez, căsătorit cu o femeie de culoare din fosta colonie Surinam), Dr. Harsono (matematician ; din cauză că participase la adunările unui grup de stânga a fost închis politic, fără proces, 13 ani (1965-1978) pe insula Buru, sub președintele indonezian Suharto; este eliberat la solicitarea lui van Beusekom care căuta personal calificat pentru predarea la universitate).

Dr. Harsono mi-a destăinuit că nu era permisă nici o carte în celulă, nici măcar Biblia sau Coranul.

În prezent Partidul Comunist este interzis în Indonezia, dar Partidul Socialist ființează.

Fratele lui Theo, Dr. C. F. Frits van Beusekom, botanist, cercetător științific, folosește etichete în clasificarea plantelor, iar Theo îmi zice că logica neutrosifică i-ar putea fi folositoare în combinația etichetelor cu caracteristici contradictorii.

★

Îmbrăcasem cămașa cadrilată indoneziană (alta curată nu mai aveam – murdărisem toate hainele), maronie, și audiența s-a exprimat că arăt a... indonezian (în China arătasem a chinez!... dacă am fața rotundă, părul negru... sunt oriental).

★

Recepționerele din hotel... în rochii grenă cu dungi de reptile... și forme unduoase arată ca niște șerpoaice.

★

Victor Christianto a continuat cu o prezentare în fizică despre cuantizarea celestă și ecuația lui Schrödinger, cu implicații în astrofizică.

Cuantificare înseamnă reprezentarea unei cantități continue printr-o mulțime de valori discrete. Este o simplificare (ori schematizare) de la continuu la discret, de la infinit la finit. Se folosește în electronică și calcule. Cu ajutorul cuantizării se pot prezice/descoperi noi obiecte din univers, în special

exoplanete și noi efecte (de pildă Efectul Aharonov), plus legături cu superfluiditatea (vezi Volovik, Zurek – 1995).

Cuantizarea planckiană este extinsă la nivel cosmic.

Mecanica cuantică a lui Bohr s-a proiectat la nivelul sistemului solar, iar legea lui Titius-Bode a implicat cuantizarea solară. Studiind 250 de galaxii spiralice, Tiff Guthrie et. al. au verificat cuantizarea vitezei.

***Cercetătorul V. Christianto, co-autor al cărții
„Multi-valued Logic, Neutrosophy,
and Schrödinger Equation”***

Sakkarov și Hofer au emis ipoteza că toate structurile din univers au origine cuantică.

Datorită teoremei lui Ehrenfest și a principiilor topologice ale lui Kiehn se crede că este posibil să se extindă legile microuniversului la scara macrouniversului.

Misiunea (imposibilă!... glumește Vic) a cuantizării este unificarea, precum în teoria multi-spațiilor înzestrate cu multi-structuri (Smarandache, 1995 – mă citează Vic).

Agnese și Festa au propus descrierea fenomenelor electromagnetice și gravitaționale în mod unificat. [Se vorbește și de gravitație cuantică.]

Este posibilă unificarea unor ecuații fizice precum: Schrödinger, Dirac-Maxwell, Klein-Gordon, Ginzburg-Landau (Gross-Pitaevski)?

Dintre metodele de cuantizare celestă amintim:

- Nottale și Schumacher (1995-2001);
- Agnese și Festa (1997);
- Rubcic și Rubcic (1998).
- Modelul CSV (vârtej de superfluid cuantizat) (1999, 2003-2004), bazat pe cuantizarea Bohr-Sommerfeld. Undele cuantice necesită un mediu de propagare pentru a produce fluctuații cuantice – Neto et. Al (2002).

Vic încearcă folosirea bicuaternionilor în scopul unificării. Dar și de la macro la micro se pot transporta structuri (deci în sens invers). Astfel Weyl a propus o metrică

$$dS^2 = \lambda s^2$$

invariantă la scară (mică sau mare), Nottale a extins Teoria Relativității la oricare scară, iar Mandelbrot teoria fractală a cărei dimensiune nu este întreagă.

Este posibilă o macro-cuantizare în sens topologic?

În mod similar folosirea legilor lui Kepler de rotire a planetelor în jurul soarelui (macro) la descrierea orbitei în jurul nucleului a electronilor (micro) ?

Fu Yuhua discută legătura dintre Legea lui Coulomb

$$F = \frac{Q_1 Q_2}{4\pi\epsilon d^2}$$

și legea a doua a lui Newton: $F = ma$ luând în considerare dimensiunea fractală.

S-ar putea descrie fenomene anormale la nivel cuantic considerând anomalii ale planetelor Venus, Jupiter?

Care ar fi corespondenții la nivel cuantic al cuasarilor, cometelor, asteroizilor?

★

Vic consideră ca universul este asemănător unui superfluid de heliu, deoarece fondul cosmic de microunde are temperatura de 2,73 grade Kelvin, deci universul nostru e compus din entități de joasă energie (2002).

***Autorul prezentând revistele de fizică alternativă
„Progress in Physics” și „Infinite Energy”***

C. Castro și El Naschie au propus în anul 2000, un spațiu-timp cantorian, ce corespunde statisticii Bose condensată.

În 2003 Vic emite ipoteza (vezi revista „Apeiron” 2003) că universul este un vârtej superfluid cantorian.

Pământul are rezonanță Schumann de 8 Hz și fiindcă $E=h\cdot f$, rezultă că avem frecvență joasă, și-n consecință energie joasă.

Ideile despre cuantizare și astrofizică, precum și articolele lui Nottale, sunt astăzi foarte controversate...

*Autorul cu Dr. Harsono și Vic Christianto
la seminarul științific de la Universitatea din Salatiga*

Universul superfluid al lui Volovik poate fi conectat cu metoda lui Weyl?

Dar efectul cuantic Hall și deplasarea spre roșu cuantizată a lui Tiffit? Dar cuantizarea Bohr derivată din geometria Weyl?

Mai nou, constantele fizice ar avea ... variații (deci nu-s chiar constante!). C. Castro descrie anomalia navetei Pioneer.

Vic neagă existența găurilor negre.

Interesant devine studiul lui D. Rabounski despre energia stelară, explicând și fenomenul Podkletnov (rus, cel cu anti-gravitarea): forțele neholonomice producând energie în stele datorită rotației spațiului pot fi excitate în sisteme mecanice precum în giroscop.

Gravitația Brans-Dicke este considerată de unii, probabil, o teorie a Materiei Negre.

Teoria cuantică permite geometrizare, iar geometria Kahler furnizează această geometrizare. Statistica Fermi-Dirac este geometrizată în formă de algebră de matrici gama etc.

Atâtea controversate idei în fizică, astronomie!

27.05.2006

Cutremure

La ora 5:55 dimineața începe camera să se clatine cu mine – dormeam la etajul șase din Hotelul Quality [*calitate*] Wahid, camera 601, în Salatiga. Parcă împingea cineva din afară peretele care se afla în fața mea.

La început am crezut că e vreo vijelie puternică, sau rafală torențială care se întâmplă la tropice; pe urmă că probabil e cutremur din cauza vulcanului Merapi din apropiere care stătea gata să... răbufnească.

Până să mă decid ce să întreprind, cum să scap, s-a potolit vârtejul.

Dar în Salatiga n-au fost distrugeri și nici pierderi de vieți omenești; din oraș eu fusesem printre cei mai... cutremurați, fiindcă locuisem la... înălțime. Dr. Handiko, care stătuse în casa lui, nici n-a simțit cutremurul.

După micul dejun servit în hotel, am plecat, conform planului dinainte, la Palatul Mataram al dinastiei Paku Buwono, din orașul Solo, împreună cu profesoara Asye.

Abia seara, de la televiziune, mi-am dat seama de pagubele produse; prindeam la hotel un canal francez care

transmitea pentru insulele din Noua Caledonie, dar mă uitam și pe canalul anglofon ABC.

În 2004 un cutremur în Aceh, nordul Sumatrei, a provocat un tsunami care a ucis 170.000 persoane.

La dezastrul de astăzi, se estimează peste 1.600 morți, 20.000 răniți, și 100.000 rămași fără adăpost.

De magnitudine 6,3 pe scara Richter, cu epicentrul la 25 km sud-vest de Yogyakarta, în Oceanul Indian, la 10 km sub nivelul apei.

Satul Bantu a fost cel mai afectat. Oamenii erau speriați, le era frică să mai doarmă în case.

Ziua următoare s-a mai înregistrat un cutremur în Insula Papua Noua Guinee, de magnitudine 6,2 și un altul lângă insula Tonga (stat în Oceania, diferit de Indonezia) cu magnitudine de 6,7, dar fără victime.

Vic plecase în Jakarta, și-a trimis un SMS să afle dacă totul e normal în Salatiga.

Era să-mi rămână oasele prin Indonezia...

Nu mai erau locuri în spitale, iar antibioticele se terminaseră. Au început zilele următoare să apară ajutoare internaționale. Numai în Bantul fuseseră scoase de sub dărâmături peste 2 900 cadavre.

G. era suspicios de posibile urme de modificare a vremii (*wheater modification weapons*) care să fi provocat această calamitate în Indonezia... folosite de o putere străină fie ca experiment științific (iar cobai... populația insulară); fie în mod intenționat (contra musulmanilor, care se-nmulțesc prea repede, ajungând să depășească pe creștini).

Încă din anii '60 se foloseau detonatoare subacvatice la mare adâncime, care provoacă astfel de cutremure de pământ.

Există și experimentul militar fantezist cumva: MK Ultra.

Ori în sudul central al Alaskăi, în localitatea izolată Gacona, se folosesc serii de antene cu frecvență înaltă (HF) care „studiază” ionosfera (până la auroră).

Se pot provoca, deci masive inundații (cum au fost și cele din România în 2005), tsunami, și alte anomalii meteorologice.

În orașul Solo

Noile tehnologii în care prevalează americanii și rușii, se referă la:

- arme care direcționează energia (directed energy weapons), care folosesc: laser, fulger, unde sonore (de pildă zgomot de tancuri, aviație, artilerie să dea falsa impresie a unei armate care se apropie; ori transmiterea de mesaje propagandistice inamicului pentru a-l determina să nu mai lupte; ori asurzirea prin sunete cu decibeli înalți);

- pulsuri electro-magnetice (electro-magnetic pulse = EMP), care afectează toate instalațiile electronice (astfel încât

se întrerup comunicațiile, traficul terestru și aerian intră în haos);

un atac EMP la 300 mile deasupra Statelor Unite ar afecta întreaga țară!

- arme cu laser de energie înaltă, care vaporizează totul în cale, și pot parcurge distanțe intercontinentale;

- arme letale, care pot lovi și sateliți;

- arme ghidate prin sateliți (folosind GPS = General Position System, precum avioanele);

- bombe folosind temperatura și presiunea pentru ținte subterane (în special tunelurile construite sub munți, care sunt greu de distrus);

- aparate de zbor, fără pilot, invizibile la radar, care spionează și chiar bombardează obiective strategice oriunde în lume.

Aceste „arme ale viitorului” vor face să nu mai avem un viitor!

Deși comunismul este interzis, indonezienii (partidele de stânga) sunt lăsate la 1 Mai să demonstreze pentru ziua muncii.

★

Îmi place clima tropicală, visam când eram copil să trăiesc pe-o insulă cu palmieri, banane... Ca-n rai!

★

Mergem, cu-o mașină închiriată, în orașul Yogyakarta. Băieței cu mici ghitare se-apropie de geamuri, când oprim la stopuri, zumzâind un pic și cerând bani. Mi-amintește de Maroc.

Trecusem pe lângă vârful muntos Merbabu, cu un vulcan însă reactiv.

Țara fusese împărțită în regate și sultanate, dar acum descendenții regilor și sultanilor sunt șefi de regiuni (pentru simbolism).

Alte cutremure mai mici în dimineața asta.

Pe strada principală, Malio Poro, câteva acoperișuri căzute.

Președintele Indoneziei s-a mutat în Yogyakarta pentru câteva zile.

Clădiri și case vechi crăpate.

Ambulanța circulă mereu pentru a salva victime.

Mor oamenii ca muștele, 50 decedați în Yogyakarta.

Dărâmături.

Precum era China plină de biciclete, așa-i Indonezia de motorete.

★

Templul hindus Prambanan, parțial rupt, nu-l pot vizita, e-nchis.

★

M-am umflat de orez la fiecare masă.

★

Primesc cadou o cămașă cu mânecă scurtă și sigla universității din Salatiga.

★

Selamat pagi în indoneziană, iar în javaneză [limba insulei Java] *Wilujeng enjing* (deci diferit) înseamnă *Bună dimineața*.

Templul buddhist Borobudur

Dr. Harson, matematician, îmi este ghid.

Construit în sec. 7-8 de către Dinastia Çailendra.

Colțurile au capete de dragoni, iar în concavități, 276 de statui ale lui Buddha.

Autorul la templul buddhist Borobudur

Sub formă de capelă cu o *stupa* în vârf. Stupa seamănă la exterior cu un clopot, și reprezintă un cavou buddhist pentru sfinți ori personalități.

Înălțimea templului: 35,29 m, suprafața bazei: 14,165 m², iar greutatea 3.500.000 tone.

Multe basoreliefuli.

Etimologic cuvântul *borobudur* provine din *vihara* și *beduhur* [un loc pe deal].

Între 778-782 d.C., s-au ridicat destule temple buddhiste: Sari, Kalasan, Sewu, Plaosan, iar la date diferite: Mendut, Pawen, Sojiwa.

De observat că alături de temple buddhiste, sălășluiesc și temple hinduse, cel mai mare fiind Prambanan.

În luna mai, pe lună plină, se desfășoară la Borobudur ceremonia Waisak, care semnifică nașterea Prințului Sidharta și moartea lui ca Buddha Sakhyamuni.

Sidharta, fiul Regelui Chuddodana și-al Reginei Maya, din Regatul Indian Kapilawastu, a meditat sub arborele Bodhi (*Ficus Religiosa*), atingând înțelepciunea supremă în anul 560 d.C.

Principiul de bază al Buddhismului se bazează pe reîncarnare și pe cele Patru Fețe ale Adevărului (Catur Aryasatyani).

- 1) Viața este mizerabilă.
- 2) Rădăcinile mizeriei sunt pofta și dorința.
- 3) Eliminarea mizeriei este posibilă.
- 4) Pentru a evita mizeria, trebuie observate cele Opt Căi Principale (*Hasta Arya Marga*).

Borobudur a devenit centrul de pelerinaj al buddhiștilor.

Există scări de urcat/coborât în/din templu la fiecare punct cardinal.

Pentru atingerea calității de Buddha trebuie parcurs 10 etape: Pramudita, Vimala, Prabhakari, Arcismati,

Sundurjaya, Abhimuki, Durangama, Acala, Sadhumati, și Dharmamegha.

Acestea se clasifică în trei stagii:

1) Kamadhatu, primele trei etape, în care dorințele domină omul.

2) Rupadhatu, următoarele patru etape, în care dorințele sunt cuceribile și apar tendințe nobile.

3) Arupadhatu, ultimele trei etape, în care pofetele și dorințele au dispărut (tărâmul spiritual).

Stupa din vârf, simbolul eternității (Tathagata), unde sufletele se întorc.

Există mai mulți Buddha.

Dhyani Buddha, care guvernează peste punctele cardinale, sunt:

- Aksobhya la Est;
- Amitabha la Vest;
- Amogasiddha la Nord;
- Ratnasambhawa la Sud;
- Wairocana în Zenit.

504 statui Buddha în templu, plus una neterminată.

Învățăturile Karmawibangga subliniază principiul cauză – efect. Ai făcut ceva rău, vei fi pedepsit în iad; ai făcut ceva bine, vei fi recompensat.

Karma, în credințele hindusă și buddhistă, desemnează acțiunile unei persoane, într-o viață (soarta); iar *samsara* în hinduism ciclul repetat de renaștere al sufletului (conform principiului reîncarnării).

Templul conține mii de panouri narrative, inspirate din manuscrise sanscrite, precum: Gandawyuha, Jataka, Awadana, Lalitavistara, Maitreya, Samanthabhadra.

Aranjarea scenelor narrative reflectă filozofia celor zece etape (Dacaboddhittabumi ori Dacabumi) de a ajunge la starea de Buddha (pe care orice om trebuie să o parcurgă).

Până spre finele secolului 20 fermierii indonezieni încă foloseau carul cu boi și plugul.

Cu pălării conice (*caping*) și bici în mână, cu o mână pe proțap... ca la Zătreni ori Bălcești, când mă lua ma'mare la arat. Eram mic, nu încă la școală. Mâncam mămăligă rece cu fasole, și beam apă din ulcior astupat cu foi de porumb, stând pe o velință. Trăia și Baba Nica, străbunica. A murit la 91 de ani și n-a fost bolnavă niciodată. Umbla desculță, cu privirea-n pământ – nu mai vedea bine. Crescuse singură 11 copii, bărbatul ei murise pe front în primul Război Mondial. Locuia-n centrul Bălceștiului, dar i-a demolat Sfatul casa, pentru a construi un restaurant, un parc.

Când văd imaginile astea rustice parc-ar fi tablouri de Grigorescu, dar pălăriile stil vietnamez și terenul foarte apos – mocirlos (orezării) le dă nuanță neromânească.

La Palatul Mataram

Cu microbuzul 50 km de la Salatiga la Solo, orașel în centrul insulei Java. Lângă râul Solo, în depozitele Pleistocene de Sus, au fost descoperite fosile de om timpuriu (*Homo sapiens soloensis*).

După cutremurul tectonic de azi dimineață Aeroportul din Yogyakarta, unde aterizasem acum trei zile, este închis, parțial dărâmat și câteva persoane omorâte.

Trecem prin localitatea Boyolali [care se traduce „crocodilul pierdut”].

Parcărilor etajate din Solo-s închise și ele, iar un complex comercial distrus lateral.

Profesoara Asye (Sri Murnining Tyas) mă conduce la Palatul „Mataram” al Dinastiei Paku Buwono.

Insula Java era împărțită în multe regate rivale înaintea venirii coloniștilor olandezi (sec.16).

Astfel, Prințul Senopati fondase Al Doilea Imperiu Mataram în anul 1587.

Fuse în Kota Gede (astăzi Yogyakarta), apoi mutată în Kartasura (astăzi Solo) sub domnia lui Anangkurat al Doilea.

Olandezii intervin și înscăunează pe Sunan Pakubuwono I, detronându-l pe fiul lui Amangkurat al III-lea. Pakubuwono al II-lea, fiind ajutat de olandezi în respingerea atacului unui rege din Madura, este nevoit să cedeze coloniștilor o mare parte din teritoriul său.

Prințul Mangkubumi, rebel se declară el însuși rege, divizând ținutul Mataram (cu ajutorul arbitrilor olandezi) în două părți: Regatul din Surakarta, sub Pakubuwono al II-lea, și Sultanatul din Yogyakarta, sub Mangkubumi (care adoptă numele de Hamengkubuwono I).

N-aveam voie să intru în pantaloni scurți și mi-au dat o pereche lungi, să-i îmbrac peste.

Încă o altă diviziune se produce în Regatul din Surakarta datorită Prințului Raden Mas Said, formând un principat independent, al căruia se declară rege, sub numele de Mangkunegoro I.

Ultima diviziune, de data aceasta a Sultanatului din Yogyakarta, se produce în 1813, datorită ocupației britanice de patru ani al Indiilor de Est (1811-1815), când Prințul Natakusuma se proclamă, sub numele de Paku Alam I, rege al unui principat independent.

Regele avea puteri sociale, politice, absolute, precum afirmase cândva Ludovic al XIV-lea (1658 – 1715): *L'Etat c'est moi* [Statul sunt eu], echivalent cu faptul că legea o făcea el. (Acesta a fost rege de la vârsta de cinci ani – cu regență, bineînțeles).

Kraton = palat.

Fiecare, dintre cele patru regate, posedă un palat, a cărui curte domina societatea întregă. Palatul reprezenta „un oraș între ziduri”, a cărui arhitectură conținea un hol de audiențe

(*pendopo*), apartamentele regale (*dalem*), aripa de clădire pentru prințese (*kaputren*), și pentru prinți (*kesantrian*).

În prezent cele patru palate sunt locuite de către descendenții direcți ai ex-regilor:

1) Surakarta Hadiningrat.

Conform legendei, zeița Mărilor de sud, Nyai Loro Kidul, ar fi ales locul pentru acest palat, pe malurile râului Benawan Solo.

La intrare, străjerii în turbane ori tichii roșii pe cap, iatagane – seamănă cu turcii.

***Cu un... manechin, în Palatul Matarem,
al Dinastiei Paku Buwono***

Regele Mataram, Pakubuwono al II-lea, a construit palatul în 1745, prevăzut cu un buncăr subteran (pentru refugiu). Moschea Regală (Mesjid Ageng) și Școala Coranică fură ridicate de Pakubuwono al III-lea în 1750.

2) Ngayogyakarta Hadiningrat.

Acest palat a fost înălțat în Yogyakarta de Regele Hamengkubuwono I în 1756, cu fortificații clădite în 1785, care includ între ziduri un sat ai cărui locuitori produc pânzeturi și picturi.

În Palatul Mataram – un rege și-o regină manechini

Hamengkubuwono al VIII-lea înființează muzeul Sono Budoyo cu obiecte ale familiei conducătoare (*regalia*).

Există, analog, o Mare Moschee (din 1773), și tuneluri subterane.

Hamengkubuwono al IX-lea a jucat un rol mare în obținerea independenței indoneziene.

3) Puro Mangkunegaran, palat construit în 1757 de Regele Mangkunegoro I, pe râul Pepe, în Solo.

Predomină culorile plantei de orez (galben și verde) în hol. Audiența stătea pe podea cu picioarele încrucișate.

Regele Mangkunegoro al VI-lea introduce scaunele în sec.19.

Mangkunegoro al IV-lea a fondat o bibliotecă în anul 1867, cuprinzând manuscrise javaneze, cărți, fotografii istorice, documente despre plantațiile de trestie de zahăr și despre latifundiari.

În palatul-muzeu: o scenă tridimensională de luptă – când musulmanii au sosit în Java (sec. 12-13).

Măști de dans. Instrumente muzicale.

4) Puro Pakualaman fu construit de Prințul Natakusuma (instaurat rege cu ajutorul Guvernatorului Britanic al Indiilor de Est, Thomas Stanford Raffles, în 1813, în Yogyakarta, sub titlul de Sri Paduka Paku Alam I).

Autorul, îmbrăcat în pantaloni indonezieni,

la Palatul Mataram

Paku Alam I, om cultivat, a dezvoltat științele, arta, administrația, literatura, religia.

Palatul conține un muzeu militar. În prezent este locuit de Paku Alam al VIII-lea, Guvernatorul Yogyakarta.

★

Regii aveau multe neveste (între 6-41) și mulți copii (de exemplu Hamengkubuwono al VIII-lea a fost tatăl a 75 de copii). Femeia era supusă bărbatului.

★

Am ținut morțiș să beau *arak*, alcool tradițional, ca rachiul oltenesc. Preparat din orez sau o plantă numită Kasava fermentate. Greu de găsit, guvernul indonezian interzice aceste băuturi. Dar Asye și șoferul Agung s-au dat peste cap să-mi îndeplinească rugămintea, și la un butic au convins o vânzătoare și-am cumpărat o sticlă de-o litră.

– E străin, se scuzau, vrea să deguste *arak*.

Trebuia să țin sticla de plastic ascunsă de poliție.

★

În așezarea Pengging vizitat casa unui păpușar.

Marionete din piele de vacă și instrumente muzicale (un fel de țambale, table): *kenong, gender, saron, gong, kendang*.

La nunți se prezintă spectacole de teatru de păpuși, cu muzică de orchestră (*gamelan*).

★

Serabi = prăjiturele cu lapte de nucă de cocos – gustoase de te lingi pe buze!

Dulciurile, moartea mea! (de când mă știu).

La cofetărie cumpărăm câte-un fruct tropical din fiecare tip, ca să gust, apoi câte-un pământel de suc natural corespunzător (8.000 Rp ~0,9 \$): *saneo kecil, lotis, belimbring, jambu, ...*

Pe urmă salată de fructe cu zahăr de palmier.

Asye râde să se prăpădească de mine!

Întors în Salatiga, fac o baie-n piscina hotelului, seara.
Negură și lumini printre frunzele de palmieri.
Cântă hoga... și-un iz oriental te pătrunde.
Apoi mă lăfăi în apa caldă și bolborosită din jacuzzi.

★

Dragonul komodo este mascota oficială a turismului indonezian (*koko komodo*), precum marele urs Panda în China și cangurul în Australia.

În dicționarul englez – român, dragon se traduce prin „balaur”. Este o reptilă mare înrudită dinozaurului.

Indonezia e cea mai diversificată țară de pe glob: un caleidoscop de limbi, insule, culturi, grupuri etnice unificate printr-o limbă francă și o conducere politică.

Bhinneka Tunggal Ika = toți ca unul, unitate în diversitate.

★

Peste 40 000 specii de plante (10% din flora planetei) din 3000 de familii trăiesc în Indonezia.

500 specii de mamifere și 1500 specii de păsări.

Plus 300 grupuri culturale umane.

Parcuri naționale, dar și jungle găsești.

Cursuri de golf pentru turiști.

28.05.2006

Pregătirea pentru întoarcerea acasă

Asye vrea să-mi traducă poeme în indoneziană. I-am arătat stilul meu literar pe web.

★

Dr. Handoko afirmă că la pensie, cu 1.000-2.000 \$ pe lună e greu în America, din cauza prețurilor mari, mai bine te retragi într-o țară din lumea a treia și trăiești ca belferul !

[Numai că... globalizarea tinde să egaleze costul vieții...]

★

Din Salatiga spre aeroportul din Semarang.

Pe motorete femeile stau în spatele bărbaților, cu ambele picioare de aceeași parte pentru feminitate, precum în sec. 19 nobilele pe cai (nevulgar).

★

Omul care-aduce cutremure (eu!)...

★

Sătenii culeg scoici din terenuri mocirloase.

★

Am plătit 275.000 Rp (~30,5 \$) Companiei AdamAir de la Semarang la Jakarta.

Plouă afară de parcă bombardează. Sunt în aeroport și avionul nu mai pleacă. Întârziat două ore.

– Nu-i așa, o să mai vii pe la noi? și-au luat rămas bun de la mine.

★

În Jakarta, la hotelul aeroportului, nu mai erau locuri din cauza străinilor veniți în ajutorul victimelor cutremurului (dacă nu cumva și curioși să vadă rezultatele posibilelor arme de modificare a vremii?)...

A doua zi aveam zbor întors spre America.

Trei luni starea de urgență, declarată în Indonezia.

Corturi, mâncare, plus asistență de la International Medical Corps.

★

Neverificând mesajele electronice nu aflasem despre îngrijorarea „mapamondului de prieteni”, cum nostim se exprima Mircea Nonu.

Mama îi telefonase la Râmnicu-Vâlcea, el scrisese mail-uri lui Vic, care-i scrisese Dr. Handoka. Albena Tchamova din Bulgaria, Jean Dezert din Franța îl întrebau pe MeMe...

★

M-au căsăpît de bani la Hotelul Sheraton Bandara, în total 142\$ pentru o singură noapte!... parc-aș fi dormit în aur (!) „*Indonesiensis cutremuratus*”, m-apelează D-l Monu.

La început nu mă-ncumetam să plec, iar la sfârșit nu-mi venea să mă-ntorc. „Reglat” mereu de-a-ndoaselea!

Acest *vademecum* constituie viziunea (și reviziunea) unui călător grăbit.

29.05.2006

Parcă totul a fost ireal

Din nou cucăind prin avioane la-ntoarcere. Bine c-am scăpat de cutremure! Beau ceai chinezesc calmant. Ideogramele din China unesc cele 59 de dialecte/limbi de pe teritoriu, care se scriu la fel, dar se pronunță diferit:

	Mulțumesc!
<i>Xie Xie</i>	(pronunție în Mandarin)
<i>Tze Tze</i>	(pronunție în Cantoneză)
	Ce faci ?
<i>Nei Hou Ma ?</i>	(pronunție în Mandarin)
<i>Leit Ho Ma</i>	(pronunție în Cantoneză)

15.000.000 vorbesc cantoneza în Hong Kong și sudul chinez. În Macao portugheza mai rezistă, prin oficii, dar populația conversează în cantoneză.

„The Jakarta Post”, din 30 mai 2006 (ne dau la bord ziare care apar cu-o zi înainte), menționează numele regizorului român Corneliu Porumboiu premiat anul acesta la Festivalul de la Cannes, categoria „pentru prima dată”, pentru filmul „A fost sau n-a fost?” [titlu scris direct în românește].

Și tot în coloanele aceleași publicații un articol de Djoko Susilo: „Uitați libertatea cuvântului, uitați libertatea presei, uitați primul Amendament, America își mută acum

tradiția politică liberală de secole către un fundamentalism religios, în particular cel Evanghelic Creștin”.

Clerul creștin fundamentalist are mare influență în Congresul SUA, în administrația Bush, în economie, în mass-media.

S-au înmulțit canalele religioase (6 posturi TV naționale, peste 2.000 stații radio) iar liderii religioși s-au îmbogățit pe seama naivilor evlavioși și-a puterii bisericii... deși unii practicaseră prostituția (J. Swaggart), adulterul (J. Bakker), abuzarea sexuală a minorilor, sau ceruseră uciderea unor persoane (de exemplu P. Robertson solicitare publică asasinarea Președintelui venezuelean Hugo Chavez), sau extorcarea am putea zice a credincioșilor făcându-i să cumpere materiale religioase și îmbogățindu-se pe seama lor (R. Warren).

De milenii s-a străduit omenirea să separe Biserica de Stat, iar acum se-ntoarce în istorie? Barry W. Lynn se îngrijorează din acest punct.

„International Herald Tribune”, din aceeași dată relatează ce se întâmplă cu aceia care îndrăznesc să-l critice pe Bush. Formația „Dixie Chicks” [aș traduce prin „Puicuțele Dixie”], în componența căreia intră Natalie Maines, Emily Robinson, Martie Maguire, afirmaseră la un concert din Londra în 2003, că le rușine că sunt din același stat (Texas) cu Bush!

Drept urmare, cântărețele au primit amenințări cu moartea, melodiile lor neprezentate la radio, concertele lor suspendate... (Așa cum s-ar fi întâmplat în era Ceaușescu.)

Mai rău, suntem amenințați cu un Bush III ca președinte posibil în 2008. Trebuie să ne ducem să votăm pentru democrați că astfel ne-așteaptă o dictatură dinastică.

★

Câteodată m-apucă așa, o melancolie îmi pun căștile la urechi, ascult muzică simfonică și visez cu ochii deschiși.

Și sunetele mă-nalță, și-mi dilată sufletul la infinit. Mă dizolv în univers...

Ființa umană contopită cu ființa divină, ca-n filozofia indiană. Advaita.

Durere nu mai există, și nici fericire, doar o molcomă, terapeutică liniște spirituală.

Adorm în Boeingul care mă transportă din Hong Kong în Los Angeles, opt ore mai am de zbor, și avionul mă leagă deasupra Pacificului în jurul Mării Japoniei.

Dorințele-s sursa suferințelor, conform credinței Buddhiste. Am putea, oare, trăi aneantizați ?

Închid pleoapele și, din nou, valurile duișiei mă iau în balans.

– N-ai dat ortul popii la cutremurul indonezian.

– Păi, sămânța rea nu piere (!)

Și mai mor puțin (parafrazând un poet...)

Afară e noapte continuă și parcă ne ducem în iad.

★

La control, în Los Angeles, mă-ntreabă vameșul: Ce-ai făcut în Indonezia?... {Fiindcă-i țară musulmană. Așa ne interoga Securitatea română înainte...}

★

Parc-aș fi călătorit cu gândul numai. Ori a fost un vis...

CUPRINS

Agent de voiaj prin internet.	5
Știri îngrijorătoare din Jakarta	8
A 25-a țară!	9
Un studiu matematic despre... război	10
Traseu întortocheat spre Indonezia	12
Călătoria – sursă de documentare	13
În sfârșit la Jakarta	15
Indonezia și logica... neutrosifică	18
Ciudățeni onomastice indoneziene	18
Ceva ce n-am văzut în America!	19
Puțină gramatică indoneziană	22
Demonstrație în fața casei președintelui	24
Monumentul Național	25
500 de limbi și dialecte	26
Diversificare și destrămare	27
Tehnologia textilă a... batik-ului	30
Moscheea... Independența!	31
În Malang, la STIKI	39
Consultație la un vraci	46
Primire de prim rang	51
Mâncare exotică – curiozitate românească	54
Să mai vii pe la noi!	58
Mirajul oriental	59
Orașul crocodilului	60
Comerțul cu sex	62
Atmosferă mieroasă	64
Cúlturi animiste	64
Pădurea maimuțelor	67
Peștera Elefanților	69
Templul Mamă (Besakih)	71
Broaștele țestoase indoneziene	74

Cum să atingi Nirvana?	81
Societatea balineză	84
Spectacol ciudat	85
Spre Salatiga	88
Excursie alpină, Vulcanul Merapi	91
Conferință de logică și fizică cuantică	95
Cutremure	102
Templul buddhist Borobudur	106
La Palatul Mataram	110
Pregătirea pentru întoarcerea acasă	116
Parcă totul a fost ireal	118

Bun de tipar: iunie 2007
Tipar executat la Tipografia OFFSETCOLOR
Rm.Valcea – Calea lui Traian, nr. 47, tel./fax: 0250 732522
e-mail: offset_color@yahoo.com

ISBN 978-975-7746-58-1